

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี

ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

ผลของถุงลามิเนต สารดูดซับเอทรีลีน ร่วมกับ CO₂:O₂ ต่อคุณภาพและการเก็บรักษาลำไย

Influence of Laminate Bag and Ethylene Absorbent and CO₂:O₂ on Quality and Storage

Life of Longan

โดย

นางสาวชมพูช แซนภพ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

(รศ.ดร.สมชาย กกล้าหาญ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ 10 เดือน ๙ พ.ศ. ๕๖

ภาควิชารับรองแล้ว

(รศ.สมภพ ชูตะวสันต์)

หัวหน้าภาควิชาพืชสวน

วันที่ 11 เดือน ๘ พ.ศ. ๕๖

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาพิเศษปริญาตรี

เรื่อง

ผลของถุงลามิเนต สารดูดซับเอทิลีนร่วมกับ CO₂ : O₂ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลำไย

Influence of Laminate Bag and Ethylene Absorbent and CO₂:O₂ on Quality and Storage Life of

Longan

โดย

นางสาวชมพูนุช แสณภาพ

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ.ดร.สมชาย กล้าหาญ

เสนอ

รฟ.

รฟ 174 อ

2546

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 51271

วัน,เดือน,ปี - 8 ก.ค. 2547

ภาควิชาพืชสวน

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1130546
b.....
i.....

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง	ผลของถลุงลามิเนต สารดูดซับเอทริลีน ร่วมกับ CO ₂ : O ₂ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลำไย
โดย	นางสาวชมพูนุช แสนภพ
สาขาวิชา	พืชสวน
ภาควิชา	พืชสวน
คณะ	เทคโนโลยีการเกษตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	รศ.ดร.สมชายกล้าหาญ

บทคัดย่อ

การศึกษาผลของถลุงลามิเนต สารดูดซับเอทริลีน ร่วมกับ CO₂ : O₂ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลำไย โดยวางแผนการทดลองแบบ 4x5 factorial in completely randomized design (CRD) ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ ปริมาณสารดูดซับเอทริลีน 4 ระดับ ร่วมกับสัดส่วนของ CO₂ : O₂ 5 ระดับ 0:0, 0:5, 5:0, 5:5 และ 5:10 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว ผลปรากฏว่า ลำไยมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.32 ถึง 2.03 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณ TSS เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่งมีค่าระหว่าง 15.40 ถึง 21.90 brix ส่วนเปอร์เซ็นต์ TA ลดลงเพียงเล็กน้อย ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.07 ถึง 0.15 เปอร์เซ็นต์ ลำไยที่เก็บรักษาในถลุงลามิเนตใช้สารดูดซับเอทริลีน ร่วมกับ CO₂ : O₂ ผลปรากฏว่า มีอายุการเก็บรักษายาวนานที่สุด คือ 12 วัน ในทุกสัดส่วน

Title Influence of Laminate bag and Ethylene Absorbent and CO₂:O₂ on Quality and Storage Life of Longan

By Miss Chompoonuch Sanpop

Department Horticulture

Faculty Agricultural Technology

Advisor Assoc. Prof. Dr.Somchai Glahan

Abstract

Study on influence of laminate bag and ethylene absorbent and CO₂:O₂ on quality and storage life of longan. The statistical model was 4×5 factorial in completely randomized design comprised of two factors as ethylene absorbent were 0,1,2,3 percentage by fresh weight and and proportion of CO₂:O₂ 0:0, 0:5, 0:10, 5:5 and 5:10 psi respectively. The result showed that fresh weight lost of longan increased according to storage time increased at the range of 0.32 - 2.03 percentage. TSS content of all treatment slightly decreased according to storage time increased with range of 15.40 – 21.90 brix.TA content of all treatment slightly decreased according to storage time increase with range of 0.07-0.15 percentage. Longan stored in laminate bag and ethylene absorbent and CO₂:O₂ at any proportion had the longest storage life with 12 days.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สมชาย กล้าหาญ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการทำปัญหาพิเศษ พร้อมทั้งเอื้อเฟื้ออุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆในห้องปฏิบัติการ รวมถึงตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนกระทั่งปัญหาพิเศษฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ รวมถึงประสบการณ์ต่างๆแก่ข้าพเจ้าอย่างเต็มความสามารถ

ขอขอบพระคุณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้โอกาสข้าพเจ้าได้เข้ามาศึกษาต่อจนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณบิดามารดาที่เลี้ยงดูอบรมและให้โอกาสทางการศึกษาจนกระทั่งข้าพเจ้าสามารถบรรลุในสิ่งที่มุ่งหวังไว้

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ชมพูนุช แส่นภ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	I
สารบัญตาราง	II
สารบัญภาพ	III
สารบัญภาคผนวก	IV
คำนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของลำไย	3
ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิด โรคหลังการเก็บเกี่ยว	7
ความเสียหายจากโรคเน่าของผลลำไยภายหลังการเก็บเกี่ยว	11
คุณสมบัติของถุงลามิเนต	13
การเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศตัดแปลง	13
อุปกรณ์และวิธีการ	18
ผลการทดลอง	21
สรุปผลการทดลอง	46
วิจารณ์ผลการทดลอง	47
เอกสารอ้างอิง	48
ภาคผนวก	51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

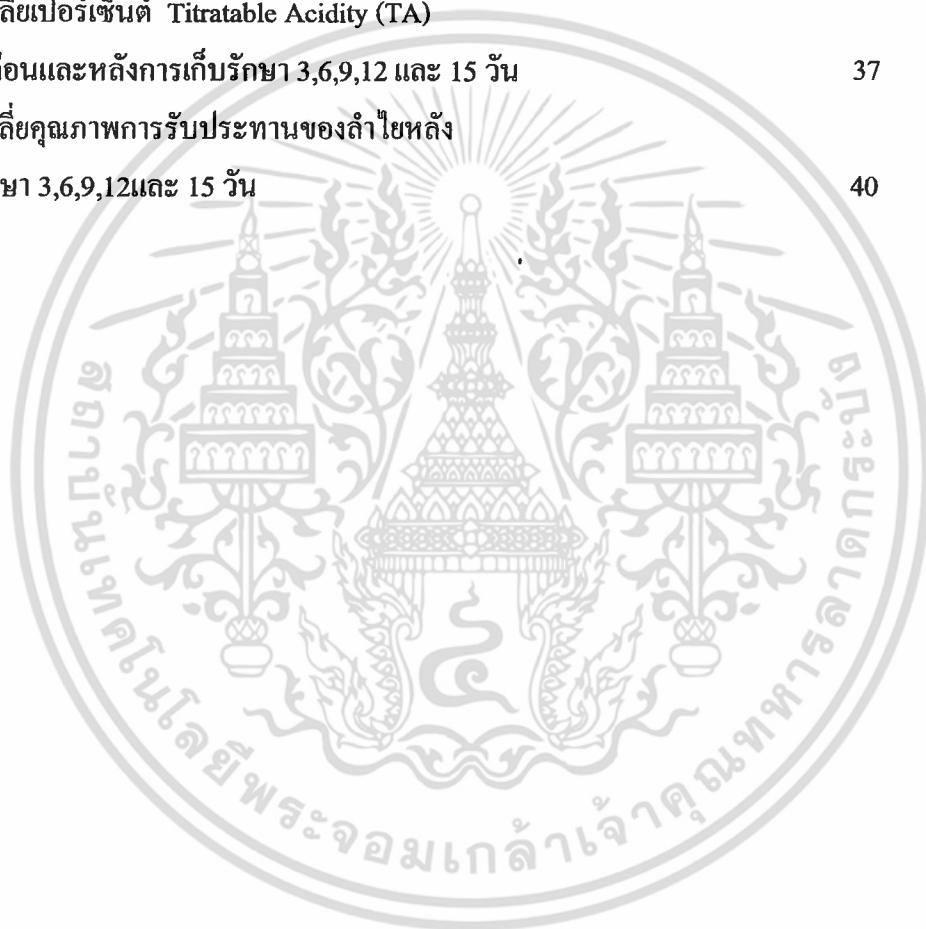
สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลำไยภายหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	24
2. แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณ Total Soluble Solid (TSS) ของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9 และ 15 วัน	30
3. แสดงค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ Titratable Acidity (TA) ของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9 และ 15 วัน	36
4. แสดงคุณภาพก่อนรับประทานของลำไยหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	39
5. แสดงค่าเฉลี่ยสีเปลือกภายนอกของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	42
6. แสดงค่าเฉลี่ยสีเนื้อของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	42
7. แสดงอายุการเก็บรักษาของลำไยพันธุ์ดอ	44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลำไยภายหลัง การเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	25
2. แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณ Total Soluble Solid (TSS) ของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	31
3. แสดงค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ Titratable Acidity (TA) ของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	37
4. แสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพการรับประทานของลำไยหลัง การเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาคผนวกภาพ

ภาพผนวกที่	หน้า
1. แสดงลักษณะภายนอกของลำไยก่อนการเก็บรักษา	52
2. แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังการเก็บรักษา 3 วัน	52
3. แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังการเก็บรักษา 6 วัน	53
4. แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังการเก็บรักษา 9 วัน	53
5. แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังการเก็บรักษา 12 วัน	54
6. แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังการเก็บรักษา 15 วัน	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

ลำไยเป็นผลไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่ง ปัจจุบันเป็นที่นิยมบริโภคทั้งชาวไทย และต่างประเทศ ในแต่ละปีมีการส่งออกลำไยและผลิตภัณฑ์รวมมูลค่ามากกว่า 5,000 ล้านบาท การส่งออกมีตลาดหลักคือ ประเทศฮ่องกง สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย แคนาดา อินเดีย และประเทศอื่นๆ และประเทศไทยมีแนวโน้มความต้องการสูงเพิ่มขึ้นตลอดมา ตั้งแต่ปี 2541 ส่งออก 2,581 ตัน ปี 2542 ส่งออก 43,998 ตัน และปี 2543 ส่งออกเพิ่มเป็น 98,950 ตัน มีมูลค่า 2,041 ล้านบาท (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2544) สถานการณ์ตลาดและราคา จากที่คาดว่าผลผลิตลำไยปี 2546 จะลดลงค่อนข้างมาก รวมทั้งผลไม้ชนิดอื่นๆ ก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน จะส่งผลให้ราคาลำไยสดที่เกษตรกรขายได้ สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ในการผลิตลำไยเพื่อการส่งออก ผลผลิตลำไยที่ได้มาตรฐานแต่ละปียังมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ซึ่งมีปัญหาสำคัญได้แก่การสูญเสียอย่างรวดเร็วเมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิปกติ เป็นสาเหตุทำให้ลำไยมีอายุการเก็บรักษาและการวางขายผลสดลดลงและมีการเข้าทำลายของจุลินทรีย์หลังการเก็บเกี่ยวอีกด้วย <http://www.cpd.go.th/web/general/article/payakorn/longan2546.doc>

ดังนั้นจึงได้มีการศึกษาหาวิธีการที่อาจช่วยยืดอายุการเก็บรักษาลำไย โดยวิธีการเก็บรักษาแบบสภาพบรรยากาศดัดแปลง (MA storage) ร่วมกับอุณหภูมิที่เหมาะสมอาจเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อการยืดอายุการเก็บรักษาลำไย ตลอดจนการบรรจุในภาชนะที่เหมาะสม เป็นวิธีการที่น่าจะสามารถช่วยรักษาคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลำไยพันธุ์ดอได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาหาแรงดันของ $O_2 : CO_2$ ในการบรรจุถุงที่เหมาะสม ต่ออายุการเก็บรักษาลำไย
2. เพื่อศึกษาถึงผลของสารดูดซับเอทิลีน ต่ออายุการเก็บรักษาของลำไย
3. เพื่อศึกษาหาวิธีการเก็บรักษาลำไยที่เหมาะสมก่อนจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตรวจเอกสาร

ลำไย

ลำไยมีชื่อสามัญว่า Longan หรือ Lungan, Longyen และ Linkeng จัดอยู่ในตระกูล SAPINDACEAE สกุล Euphoria และชนิด Longana จึงมีชื่อเรียกทางวิทยาศาสตร์ว่า *Euphoria Longana lamk* นอกจากนี้ลำไยยังมีชื่อเรียกทางวิทยาศาสตร์อื่นอีก คือ

สำหรับลำไยเป็นไม้ยืนต้น ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับพันธุ์ไม้ผลชนิดอื่นที่อยู่ในตระกูลเดียวกันคือ ลิ้นจี่ กับ เงาะ มากที่สุด ซึ่งมีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ดังนี้

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของลำไย

ลำต้น เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางไม่ผลัดใบ ลำไยป่าเมื่อเติบโตเต็มที่จะมีความสูงถึง 30-40 ฟุต (9-12 เมตร) หรืออาจสูงกว่า 100 ฟุต (30 เมตร) ดังเช่นลำไยป่าในอเมริกา (Crane et al., 2001) สำหรับประเทศไทยลำไยที่พบอาจมีความสูงถึง 25 เมตร (Gardner et al 2000) ความสูงใหญ่ของต้นลำไยจะขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและชนิดของดิน (Crane et al., 2001) ลำไยมีกิ่งก้านสาขาที่ค่อนข้างเปราะ เนื้อไม้ค่อนข้างอ่อน มีสีแดง เปลือกแตกเป็นสะเก็ด มีสีเทาหรือเทาปนน้ำตาล (ฉันทนา, 2513; บุญเลิศ และ คณะ, 2526; ตระกูล, 2527; กลุ่มเกษตรสัญจร, 2530)

ใบ เป็นใบรวมมีความยาวประมาณ 26.0-50.0 เซนติเมตร (Gardner et al., 2000) และมีใบย่อยส่วนใหญ่เรียงตัวแบบสลับ (pinnate) ใบย่อยที่อยู่ส่วนปลายมีการเรียงตัว 3 แบบ คือ เป็นคี่ (odd-pinnate) เป็นคู่ (even-pinnate) หรือเป็นคู่แบบเยื้องกัน เป็นที่สังเกตว่าถ้าใบย่อยส่วนปลายอยู่เป็นคู่ ใบย่อยส่วนอื่น ๆ มักจะอยู่เป็นคู่ด้วย แต่ถ้าปลายใบย่อยอยู่เยื้องกัน ใบย่อยส่วนที่เหลือก็จะอยู่เยื้องกันด้วย เหตุนี้จึงทำให้ผู้สังเกตการณ์หลายท่านเข้าใจผิดว่า ใบย่อยของลำไยอยู่เป็นคู่ (opposite) ตัวอย่าง Ramingwong et al.(1998) มีใบย่อย 3-4 คู่ ส่วนใหญ่มักจะมี 3 คู่ และ Choo and Ketsa (1992) รายงานว่าพบใบย่อยของลำไยมากถึง 12 ใบ ขณะเดียวกันใบย่อยก็มีรูปร่างต่างๆ กัน ตั้งแต่รูปไข่ รูปรีจนถึงรูปรียาว มีความยาว 2.8-7.1 เซนติเมตร กว้าง 9.5-23.4 เซนติเมตร และหนา 0.2-0.4 เซนติเมตร (Ramingwong et al 1998) มีสีตั้งแต่เขียวอ่อนไปจนถึงเขียวเข้ม ด้านบนของใบมีลักษณะเรียบเป็นมัน ส่วนด้านล่างมีลักษณะหยาบสาบเล็กน้อย ขอบใบเรียบจนถึงเป็นคลื่น มีเส้น vein แดกออกจากเส้นกลางใบเป็นจำนวนมาก(ฉันทนา, 2513; Ramingwong et al., 1998)

ดอก ช่อดอกของลำไยเป็นแบบ compound raceme หรือ panicle ซึ่งอาจมีชั้นซ้อนกันมากถึง 3 ชั้นหรือมากกว่า แต่ละช่อย่อยของดอกลำไยเป็นแบบ raceme ชนิด dichasia คือ ดอกที่อยู่ส่วนปลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุดจะบานก่อน ฉันทนา (2513) กล่าวว่า ลำไยมีดอกเป็นช่อแบบ compound dichasia ที่มีการจัดเรียงแบบ panicle ซึ่งพบที่ปลายกิ่งทั้งตายอดและตาข้างที่อยู่ใกล้ยอด สมศักดิ์ (2527) รายงานว่า ช่อดอกของลำไยมีลักษณะของช่อดอกแตกต่างกันได้ 3 แบบ คือ แบบที่ 1 ช่อดอกมีแกนกลางยาวแล้วมีแขนงแตกย่อยออกทางด้านข้างรอบแกน ส่วนแบบที่ 2 ช่อดอกไม่มีแกนกลางแต่จะเป็นแกนสั้นๆ มากกว่าหนึ่งแกน และมีการเจริญของกิ่งแขนงยาวออกมาใกล้เคียงกัน หรือยาวกว่าแกนกลาง และแบบที่ 3 ช่อดอกมีใบเล็กๆ ออกมาแซมสลับกับแขนงย่อยของช่อดอก Ramingwong et al. (1998) รายงานว่า ช่อดอกของลำไยมีความยาว 8.0-44.0 เซนติเมตร กว้าง 12.0-50.0 เซนติเมตร ฉันทนา (2513) รายงานว่า ภายในหนึ่งช่อดอกมีดอกแยกตามเพศได้ 3 ชนิด คือ ดอกเพศผู้ ดอกเพศเมีย และดอกกระเทยหรือดอกสมบูรณ์เพศ โดยจะอยู่รวมกันบนช่อเดียวกัน สำหรับดอกสมบูรณ์เพศ จะมีรังไข่พองเป็นกระเปาะค่อนข้างกลมขนาดเล็กกว่ารังไข่ดอกเพศเมีย และยอดเกสรตัวเมียจะสั้น Choo and Ketsa (1992) พบว่า ดอกของลำไยมีขนาดเล็ก สีเหลืองปนน้ำตาลหรือเหลืองปนเขียว กลีบเลี้ยง มี 5 กลีบ (ฉันทนา, 2513; Choo and Ketsa, 1992) มีขนาด 2.0-5.0 x 1.0-3.0 มิลลิเมตร (Choo and Ketsa, 1992) กลีบดอก มี 5 กลีบ (ฉันทนา, 2513; Gardner et al., 2000) Choo and Ketsa (1992) รายงานว่ากลีบดอกมีความยาว 1.5-6.0 มิลลิเมตร กว้าง 0.6-2 มิลลิเมตร ส่วนเกสรเพศผู้ Gardner et al. (2000) พบว่า ปกติเกสรเพศผู้มีจำนวน 8-10 อัน ฉันทนา (2513) รายงานว่าอาจจะมีน้อยกว่า 8 อันก็ได้ Choo and Ketsa (1992) รายงานว่า ก้านเกสรมีความยาวประมาณ 1.0-6.0 มิลลิเมตร เรืองยศ (2531) รายงานว่า ละอองเกสรเพศผู้พบในดอกทั้ง 3 ชนิด แต่ละอองเกสรในดอกเพศเมียไม่ทำงาน และในดอกสมบูรณ์เพศจะทำงานได้ดีกว่าดอกเพศผู้ สำหรับเกสรตัวเมียมักจะมียังไข่ 2 carpel ในบางครั้งอาจจะพบรังไข่ที่มี 3 carpel แต่ก็มีพบได้น้อย แต่ละ carpel มี 1 locule และแต่ละ locule จะมี 1 ovule ที่ปลายของ stigma แยกออกเป็น 2 หรือ 3 แฉกแล้วแต่จำนวน carpel (ฉันทนา, 2513)

ผล รูปร่างผลรีจนถึงรูปไข่ มีขนาดแตกต่างกันตามพันธุ์และตามความสมบูรณ์ของต้น มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.0-3.4 เซนติเมตร เปลือกมีสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง หรือน้ำตาลปนเขียว (ฉันทนา, 2512; Choo and Ketsa, 1992; Ramingwong et al 1998; Gardner et al 2000) ผิวเปลือกเรียบกว่าลิ้นจี่ เนื้อรับประทานที่อยู่ระหว่างเปลือกและเมล็ด เป็นส่วนที่เจริญมาจากเนื้อเยื่อตรงบริเวณฐานหรือก้านของเมล็ดที่เจริญขึ้นมาโอบเมล็ดเอาไว้ เนื้อของลำไยมีลักษณะเป็นวุ้นสีขาวมีรสหอมหวานและกรอบ (ฉันทนา, 2512)

เมล็ด แต่ละผลลำไยมี 1 เมล็ด มีลักษณะกลม รี หรือรูปไข่และแบน มีขนาดใหญ่จนถึงขนาดเล็กมากหรือลีบเป็นหมัน ความยาว 5.8-15.5 มิลลิเมตร กว้าง 5.4-17.7 มิลลิเมตร ขนาดของเมล็ดจะขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ มีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลดำเข้ม ผิวเป็นมันเงา (บุญเลิศ และคณะ, 2526; Choo and Ketsa, 1992; Ramingwong et al 1998; Gardner et al 2000)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถิ่นกำเนิดและการนำลำไยมาปลูกในไทย

ลำไยเป็นไม้ผลเขตร้อนและกึ่งร้อน เป็นไม้พื้นเมืองทางตอนใต้ของประเทศจีน ซึ่งชาวจีนปลูกกันมาเป็นเวลาหลายพันปีและได้ปลูกกันมากใน มณฑลกวางตุ้ง ฟุกเกี้ยน ลิงนาน ไต้หวันและเสฉวน (ตระกูล, 2527; กลุ่มเกษตรสัญจร, 2530) และได้แพร่กระจายไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกพบว่าประเทศไทยมีลำไยขึ้นอยู่ตามบริเวณป่าในเขตจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน มีผลขนาดเล็ก ซึ่งเรียกกันว่า ลำไยธรรมชาติ ส่วนลำไยที่มีผลขนาดใหญ่กว่าลำไยธรรมชาติ เรียกว่า ลำไยกระโหลก ได้มีประวัติว่า ราวปี พ.ศ. 2439 มีคนจีนคนหนึ่ง นำกิ่งตอนลำไยจากประเทศจีน จำนวน 5 กิ่ง มาถวายเจ้าดารารัศมี ซึ่งเป็นพระชายาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เจ้าดารารัศมีได้แบ่งปลูกไว้ที่กรุงเทพฯ 2 กิ่ง ส่วนอีก 3 กิ่งให้เจ้าน้อยต้น ณ เชียงใหม่ ผู้เป็นน้องชายนำไปปลูกที่จังหวัดเชียงใหม่ ณ บ้านท่าแจ้งเหล็ก ตำบลสบข่า อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากนั้นได้แพร่กระจายพันธุ์ไปทั่วจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงโดยเฉพาะจังหวัดลำพูน หลังจากนั้นก็มีชาวจีนนำกิ่งลำไยจากประเทศจีนเข้ามาปลูกที่เชียงใหม่อีกรวมทั้งมีการขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด เป็นผลทำให้มีพันธุ์ลำไยเกิดขึ้นมากมายในประเทศไทย (ขนิษฐา, 2521 ; ตระกูล, 2527; กลุ่มเกษตรสัญจร, 2530)

แหล่งผลิตลำไย

ในปัจจุบันนี้ ผลผลิตลำไยที่มีจำหน่ายในท้องตลาดมาจากหลายแหล่งต่างๆ เช่น ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง เป็นต้น แต่สำหรับแหล่งผลิตลำไยที่สำคัญที่สุดของประเทศ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ซึ่งจังหวัดที่ปลูกลำไยมาก ได้แก่ ลำพูน เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และน่าน นอกจากนี้ ยังมีการปลูกแพร่กระจายในแถบเพชรบูรณ์ ตาก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางส่วน เช่น จังหวัดนครพนม หนองคาย นครราชสีมา และอุบลราชธานี ส่วนในภาคกลางมีปลูกบ้างที่จังหวัดสมุทรสาคร นนทบุรี อย่างไรก็ตามอาจกล่าวได้ว่า ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ ของลำไยที่ปลูกกันในปัจจุบันนี้ มีการปลูกในภาคเหนือ 4 จังหวัด คือ ลำพูน เชียงใหม่ เชียงราย และลำปาง เป็นต้น

พันธุ์ลำไย

ลำไยที่ปลูกในประเทศไทย สามารถแบ่งได้ 2 ชนิด ตามลักษณะการเจริญเติบโต คือ

1.ลำไยต้น ปกติแล้วลำไยประเภทนี้ ถ้าเป็นต้นที่เกิดจากเมล็ดจะเจริญเติบโตทางลำต้นขึ้นไป จากนั้นก็จะแตกกิ่ง โดยจะแตกกิ่งต่ำสุด สูงจากพื้นดินประมาณ 2 เมตร ส่วนความสูงของทรงพุ่มนั้น ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับอายุและสภาพแวดล้อม ลำไยต้นยังแบ่งออกได้ 2 ชนิด คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำไยพื้นเมือง มีขนาดผลเล็ก เมล็ดใหญ่ เนื้อบาง ในสมัยก่อนปลูกมากตามบ้านเรือน วัด และ จะขึ้นอยู่ทั่วไปตามป่าของจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย มีอายุยืนเป็นร้อยปี ให้ผลอย่างสม่ำเสมอและคง ปัจจุบันนี้ไม่นิยมปลูกกัน

ลำไยกะโหลก มีพันธุ์ลำไยที่จัดอยู่ในประเภทนี้หลายพันธุ์ด้วยกันแต่ละพันธุ์เป็นที่นิยมปลูก กันมากในปัจจุบันนี้ เพราะมีผลขนาดใหญ่ เนื้อหนาเมล็ดเล็ก รสชาติหวานหอม ซึ่งเป็นที่นิยมชมชอบ ของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

2. ลำไยเครือ มีกระจัดกระจายทั่วประเทศไทย โดยเฉพาะทางภาคเหนือแถบเทือกเขาภูพาน มีการ ขยายพันธุ์ลำไยพวกนี้เป็นไม้ประดับ ลำไยพวกนี้มีลักษณะการเจริญเติบโตคล้ายกับเฟื่องฟ้า ส่วนของ ผล ใบ ดอก เหมือนกับลำไย ต้น แต่วาผลมีขนาดเล็กกว่า เมล็ดโต ใบสั้น ไม่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ จึงปลูกกันในแง่ของไม้ประดับหรือเพื่ออาศัยร่มเงาเสียมากกว่า

เนื่องจากลำไยที่มีขายกันในตลาดทุกวันนี้ ส่วนมากเป็นลำไยที่ปลูกกันในภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย ซึ่งเป็นลำไยที่มีคุณภาพดีที่สุดของประเทศไทย มีพันธุ์ต่างที่ปลูกกันได้แก่ พันธุ์ดอหรืออีดอ พันธุ์ตีชมพูหรืออีดอน พันธุ์เหั่วหรืออีดเหั่ว พันธุ์เบี้ยวเขียวหรืออีดเบี้ยว พันธุ์ กะโหลกใบดำหรือใบดำ พันธุ์แดงหรืออีดแดง พันธุ์เพชรสาร

สำหรับการทดลองนี้ได้มีการนำลำไยพันธุ์ดอหรืออีดอ มาทำการทดลอง จึงขอเสนอรายละเอียดเฉพาะลำไยพันธุ์ดอหรืออีดอ ดังนี้

ลำไยพันธุ์ดอหรืออีดอ

เป็นพันธุ์ที่ชาวสวนในภาคเหนือนิยมปลูกกันมากที่สุดในปัจจุบันนี้เพราะสามารถเก็บเกี่ยวได้ เร็วกว่าพันธุ์อื่นๆ ทำให้จำหน่ายได้ในราคาสูง (ต้นฤดู)และตลาดต่างประเทศนิยม โดยจะออกดอก ประมาณต้นเดือนธันวาคม และจะเริ่มเก็บเกี่ยวผลได้ประมาณเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม จึงจัดได้ว่าเป็นลำไยพันธุ์เบา

ลักษณะลำไยทั่วไปแล้ว มีใบค่อนข้างใหญ่ รูปร่างยาวเรียวทั้งส่วนโคนใบและปลายใบ รมใบ เป็นคลื่น เส้นกลางใบและเส้นนูนเห็นเด่นชัด เส้นใบเรียงสลับกัน ส่วนมากมีใบย่อย 3 คู่ เชื่อมกัน เล็กน้อย ใบเมื่ออยู่บนต้นมองดูจะห้อยลู่ลงล่าง เกิดดอกและติดผลง่าย แต่การติดผลนั้นอาจไม่สม่ำเสมอ ขนาดของผลค่อนข้างใหญ่ เฉลี่ยกว้างประมาณ 2.6 เซนติเมตร หนา 2.3 เซนติเมตร และสูง 2.5 เซนติเมตร รูปทรงของผลกลมแป้นและเบี้ยวเล็กน้อย ผิวเปลือกสีน้ำตาล มองดูที่ผิวเปลือกเป็นกระหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นตาห่างๆเนื้อในหนา ไม่กรอบน้กหรือค่อนข้างเหนียว สีขาวขุ่น รสชาติหวานหอมไม่มาก เมล็ดขนาดใหญ่ปานกลาง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดโรคหลังการเก็บเกี่ยว

1. ปริมาณและชนิดของเชื้อโรคที่มี

อรรถพร (2532) กล่าวว่าปริมาณและชนิดของเชื้อสาเหตุ ที่มีอยู่ในบริเวณปลูกในท้องถิ่นเก็บรักษา โรคคัฒบรรจุล้วนมีผลต่อการเจริญของเชื้อทั้งสิ้น และการเขตรกรรม การรักษาความสะอาดจะเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณของเชื้อที่มีอยู่ข้ามฤดูปลูก

ชนิดของเชื้อสาเหตุที่มีอยู่ก็เป็นสาเหตุอีกปัจจัยหนึ่ง เชื้อแต่ละชนิดจะมีศักยภาพในการเข้าทำลายผลิตผลได้บางชนิดเท่านั้น เช่น เชื้อรา *Penicillium digitatum* จะทำให้เกิดโรคเน่ากับผลไม้ในกลุ่มส้ม แต่จะไม่ก่อให้เกิดโรคเน่าในแอปเปิ้ลและสาลี่ ส่วน *Penicillium expansum* นั้นจะสามารถเข้าทำลายแอปเปิ้ลและสาลี่เท่านั้น (อรรถพร, 2532)

2. สภาพและคุณภาพของผลิตผล

ผลิตผลที่จะต้องเก็บรักษาหรือขนส่งระยะไกล ต้องอยู่ในสภาพที่ดี ปราศจากรอยแผลหรือรอยชำ เพราะจะเป็นทางให้เชื้อสาเหตุเข้าได้ และจะกระตุ้นให้อัฒการหายใจ อัฒการคายน้ำสูงด้วย (อรรถพร, 2532)

ความอ่อนแอของผลไม้ สมบัติ (2536) รายงานว่า การเกิดโรคหลังการเก็บเกี่ยวของผลไม้ส่วนใหญ่ มักพบว่าเชื้อเข้าทำลายในผลไม้ที่สุกแก่ได้มากกว่าในผลไม้ที่ยังดิบ

สภาพความเป็นกรด-ด่าง (PH) สมบัติ (2536) รายงานว่า สภาพความเป็นกรดด่างของผลไม้แต่ละชนิดมีผลต่อการต้านทานหรืออ่อนแอต่อโรคต่างกัน เช่น โรคเน่าที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Erwinia* spp. ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคเน่าหลายชนิด แต่ส่วนใหญ่พบในฝักมากกว่าในผลไม้เพราะผลไม้มีสภาพเป็นกรดมากกว่า ซึ่งเชื้อสาเหตุเจริญได้ดี

ผลไม้ที่มีสภาพความเต่งสูง (ปริมาณน้ำในเซลล์สูง) มักจะถูกเชื้อโรคเข้าทำลายได้ง่าย (อรรถพร, 2532)

3. สภาพแวดล้อม

อุณหภูมิ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเกิดโรคในขณะที่เก็บรักษา ขนส่ง หรือระหว่างการวางขาย อุณหภูมิต่ำจะช่วยลดการเจริญของเชื้อจุลินทรีย์ลงได้แต่อุณหภูมินั้นต้องไม่ต่ำจนเกิดอันตรายต่อผลิตผลนั้นๆ

ธิดา (2535) ได้ศึกษาพบว่าที่อุณหภูมิห้อง 29 องศาเซลเซียส ประมาณ 2 ใน 3 ส่วนของผลลำไยที่เก็บไว้จะเน่าภายใน 4 วัน และจะเน่าหมดถ้าเก็บรักษาไว้เกิน 1 สัปดาห์ แต่ถ้าเก็บรักษาผลลำไยไว้ที่อุณหภูมิ 18 องศาเซลเซียส จะเก็บได้นาน 6 วัน และถ้าเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 11.5 และ 13.5 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำไยจะเน่าเพียง 20 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น หลังจากเก็บรักษาไว้นาน 1 สัปดาห์ และจะเน่าหมดภายหลังจากเก็บไว้เกิน 2 สัปดาห์

ความชื้น

โดยทั่วไป เชื้อราจะไม่สามารถเจริญได้บนผิวของผลไม้ที่มีความชื้นสัมพัทธ์ในบรรยากาศรอบๆ ต่ำกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ แต่วิธีการเก็บผลไม้ส่วนใหญ่มีการเก็บไว้ที่ความชื้นสูงกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ เพื่อลดการสูญเสียน้ำ เช่น การใส่ถุงหรือห่อด้วยพลาสติก

คณัย (2534) กล่าวว่าในสภาพบรรยากาศที่มีความชื้นสูงจะมีความเสียหายของผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวมาก

การควบคุมโรคหลังการเก็บเกี่ยว

การควบคุมโรคหลังการเก็บเกี่ยวของลำไยมีด้วยกันหลายวิธี กล่าวคือ

1. การควบคุมอุณหภูมิ

คณัย (2535) รายงานว่า อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเก็บรักษาลำไย คือ 5 องศาเซลเซียสซึ่งสามารถเก็บรักษาลำไยได้นาน 40-45 วัน ส่วนที่ 10 องศาเซลเซียส เก็บรักษาได้นาน 20 วัน

Eckert (1975) รายงานว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 และ 10 องศาเซลเซียส จะเก็บได้นานถึง 12 วัน แต่ที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส เปลือกลำไยจะมีสีเข้มมากกว่า และที่อุณหภูมิ 15 และ 20 องศาเซลเซียส ไม่เหมาะสำหรับเก็บรักษาลำไย เนื่องจากจุลินทรีย์สามารถเจริญได้

อรรถพลและคณะ (2534) รายงานว่าการเก็บรักษาลำไยไว้ในระยะไม่เกิน 1 สัปดาห์ควรเก็บไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส แต่ถ้าต้องการเก็บนาน ควรเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส

2. การใช้ความร้อน

จิรา (2537) รายงานว่า การใช้ความร้อนที่อุณหภูมิต่ำกว่าอุณหภูมิที่พืชจะเป็นอันตราย 2-3 องศาเซลเซียส สามารถกำจัดหรือยับยั้งการเข้าทำลายของเชื้อโรคได้ ซึ่งการใช้น้ำร้อนเป็นวิธีที่ดี

ดาวเรือง (2530) ได้ทดลองจุ่มผลลำไยลงในน้ำร้อนที่ 52 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 นาที พบว่าที่ความร้อนดังกล่าวสามารถฆ่าเชื้อที่ผิวได้ เช่น เชื้อรา *Cladosporium* sp. แต่การจุ่มผลลำไยในน้ำที่ 52 องศาเซลเซียส จะทำให้เปลือกลำไยเกิดสีคล้ำขึ้นภายในระยะเวลา 4 วัน

3. การใช้รังสี

จิรา (2537) รายงานว่า การใช้รังสีแกมมา ในการควบคุมการเน่าเสียและช็อคอายุของผลไม้ พบว่า 200-300 Kilo rad ใช้ได้ผลดีกับผลไม้หลายชนิด

4. การใช้สารเคมี

ธิดา (2535) ได้ทดสอบสารเคมีในการป้องกันและกำจัดโรคหลังการเก็บเกี่ยวบนผลลำไยโดยใช้ Benomyl ที่ความเข้มข้น 500 และ 1,000 ppm และ โปโครเรซ ความเข้มข้น 125 ppm สามารถลดการเกิดโรคที่เกิดจากการเข้าทำลายของเชื้อรา *Altrnaria* sp., *Lasiodiplodia* sp. และ *Fusarium* sp. ได้ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การใช้ยีสต์

พรเทพ (2538) ได้ทดลองแยกสีที่ผิวและก้านของผลลำไยและลิ้นจี่พบว่ายีสต์ที่แยกได้จากก้านและผิวของผลลิ้นจี่ สามารถยับยั้งการเจริญของเชื้อราได้และสามารถลดการเน่าเสียของผลลำไยในช่วง 3 สัปดาห์แรกได้

6. การใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์

อรรรณพ (2531) รายงานว่า การใช้สารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่เกิดจากสารโซเดียมเมตาไบซัลไฟต์ 2 กรัม ต่อผลลำไย 1 กิโลกรัม แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส สามารถชะลอการเกิดเปลือกสีน้ำตาลคล้ำและควบคุมการเน่าเสียได้

ชิงชิง (2535) ได้ศึกษาพบว่าการใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์รมผลก่อนเก็บรักษาลำไยพันธุ์ค้อและเบี้ยวเขียวในอัตรา 200-300 มิลลิลิตร ต่อกิโลกรัม สามารถชะลอการเจริญของเชื้อรา และป้องกันการเกิดสีน้ำตาลของเปลือกได้

รัตนา (2535) รายงานว่า ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์นั้นสามารถ ใช้เป็นสารป้องกันหรือลดการเน่าเสียจากจุลินทรีย์ได้ จึงสามารถควบคุมโรคเน่าที่เกิดจากเชื้อราและยีสต์อายุการเก็บรักษาให้ยาวนานกว่าเดิม

ศิวาพร (2535) ได้รายงานที่ Ghosh และ Chakravorty ได้ทดลองใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในการป้องกันการเกิดปฏิกิริยาสีน้ำตาลใน resogollas กระป๋อง พบว่าการใช้ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ 100 ส่วนในล้านส่วน นอกจากจะช่วยป้องกันการเกิดปฏิกิริยาสีน้ำตาล โดยไม่ทำให้กลิ่นรสและลักษณะเนื้อสัมผัสของผลิตภัณฑ์เปลี่ยนแปลงแล้ว ยังช่วยยีสต์อายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ออกไปเป็น 6 เดือนด้วย

อย่างไรก็ตาม การรมด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ มีข้อเสียคือ ก๊าซนี้เป็นพิษต่อระบบทางเดินหายใจของมนุษย์ และถ้าผลผลิตมีสารเคมีดังกล่าวตกค้างในปริมาณที่สูงแล้ว ก็จะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค เนื่องจากซัลเฟอร์ไดออกไซด์จะไปลดประสิทธิภาพของการใช้โปรตีนและไขมันในร่างกาย (รัตนา, 2535) และจากการสำรวจของ มารศรี (2537) พบว่ามีสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างในผลลำไยจากแหล่งสำรวจทางภาคเหนือถึง 6.41 เปอร์เซ็นต์ของตัวอย่างที่นำมาตรวจ

ดังนั้นการหาสารทดแทนซัลเฟอร์ไดออกไซด์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก

การใช้กรดและสารเคลือบผิวในการควบคุมโรค

ศิวาพร (2535) ได้รายงานที่ กรดมีส่วนช่วยยับยั้งการงอกของสปอร์และการเจริญของจุลินทรีย์ นอกจากนี้กรดยังช่วยให้สีและกลิ่นของผลิตภัณฑ์ดีขึ้นด้วย เช่น ช่วยป้องกันสีคล้ำหรือปฏิกิริยาสีน้ำตาล

ศิวาพร (2535) ได้รายงานที่ Mukerjee และ Srivastava ได้ทดลองใช้กรดซิตริกร้อยละ 0.1-0.5 เปอร์เซ็นต์ก่อนนำมะม่วงไปทำเยือกแข็ง พบว่าจะช่วยป้องกันการเกิดปฏิกิริยาสีน้ำตาลในระหว่างการแปรรูปเห็ด (*Agaricus bisporus*) พบว่าสามารถควบคุมปฏิกิริยาดังกล่าวได้โดยการใช้กรดซิตริก

ศิวาพร (2535) ได้รายงานที่ Longdon ได้ทดลองการใช้กรดซิตริก กรดแอสคอร์บิกเปรียบเทียบกับโซเดียมเมตาไบซัลไฟต์ในการควบคุมปฏิกิริยาสีน้ำตาลที่เกิดขึ้นในมันฝรั่ง พบว่า ตัวอย่างที่ใช้กรดซิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตริกและกรดแอสคอร์บิกให้ผลไม่แตกต่างจากการใช้โซเดียมเมตาไบซัลไฟต์และมีคุณภาพใกล้เคียงกับมันฝรั่งสด แม้จะมีการเก็บไว้เป็นเวลากว่า 20 วัน

กฤษยา (2533) ได้กล่าวว่ามีการใช้กรดเป็นสารกันเสียในอาหารอยู่มากชนิด เช่น กรดแอสซิติค กรดแล็กติก กรดซิตริก กรดพรอพิโนอิก และกรดฟอร์มิก เป็นต้น โดยเฉพาะกรดฟอร์มิกและอนุพันธ์ของกรด ใช้เป็นสารยับยั้งจุลินทรีย์ เชื้อรา และยีสต์ และกรดฟอร์มิกนี้จะมีประสิทธิภาพในการป้องกันการเสียได้ดีที่สุด เมื่ออยู่ในสภาพเป็นกรด ส่วนการใช้สารเคลือบผิวมันฝรั่งเคลือบผิวผลิตภัณฑ์ เพื่อป้องกันการแห้ง และป้องกันเชื้อจุลินทรีย์

ภาวดี (2540) ได้รายงานว่ไคโตแซนมีคุณสมบัติเป็นสารยับยั้งเชื้อจุลินทรีย์ เช่น เชื้อแบคทีเรีย และเชื้อราหลายชนิด โดยไปยับยั้งการผลิตสารพิษ (Toxin) และยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ แผ่นฟิล์มไคโตแซนซึ่งเป็น edible film สามารถยืดอายุอาหารได้ดีกว่าพลาสติกฟิล์มที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน เพราะสามารถควบคุมการถ่ายเทความชื้นระหว่างอาหารและสภาวะแวดล้อมภายนอก ควบคุมอัตราการหายใจ และควบคุมอุณหภูมิได้

คนัย และคณะ (2544) ได้ทดลองเคลือบผิวทุเรียนด้วยสารอิมัลชัน ซึ่งประกอบด้วยน้ำมันปาล์ม โอลีอิน และน้ำ โดยใช้ไข่แดงเป็นสารอิมัลชันพบว่า การเคลือบผิวทุเรียนด้วยอัตราส่วน 1:4 ให้ผลดีที่สุด เพราะจะทำให้ผลทุเรียนแก่แตกช้ากว่าผลทุเรียนในชุดควบคุม และยังช่วยชะลอการเปลี่ยนสีของเปลือก และการสูญเสียน้ำหนักมากกว่าชุดควบคุม ส่วนการใช้สารอิมัลชันประกอบด้วยน้ำมันปาล์ม โอลีอินที่มากกว่า 1:4 จะช่วยชะลอการสุกของผลทุเรียนได้นานขึ้น

คนัยและเสาวคนธ์ (2544) ได้ศึกษาผลของสารเคลือบผิวที่เป็นอิมัลชันและไคโตแซนต่อคุณภาพของสาเกิพันธุ์ Yokoyama Wase โดยอิมัลชันเป็นส่วนของน้ำมันปาล์มและน้ำในอัตราส่วน 10 : 0 , 1 : 4 , 1:9 , 1:19 และ ไคโตแซน 0.5 , 1 , 1.5, 2เปอร์เซ็นต์ พบว่า สารเคลือบผิวด้วยอิมัลชันในทุกความเข้มข้น ทำให้ผลสาเกิมีอายุการเก็บรักษาล้นลง ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ในขณะที่การเคลือบด้วยไคโตแซนให้ผลไม่แตกต่างจากการไม่เคลือบผิว การเคลือบผิวมีผลกระทบต่อคุณภาพน้อยมาก จากการทดลองเคลือบผิวสาเกิ ด้วยไคโตแซน 1 เปอร์เซ็นต์ ห่อด้วยพลาสติก PVC และเคลือบด้วยไคโตแซน 1 เปอร์เซ็นต์ ก่อนห่อด้วย PVC จากนั้นเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5,17,25 องศาเซลเซียส พบว่าการเคลือบผิวด้วยไคโตแซน 1 เปอร์เซ็นต์ ทำให้ผลสาเกิมีอายุการเก็บรักษาล้นลง และพบว่า ผลสาเกิที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส มีอายุการเก็บรักษาที่ยาวที่สุด

กฤษยา (2533) กล่าวว่า การใช้เกลือแกง (NaCl) ในรูปของน้ำเกลือสารละลายหมักอาหาร พบว่าการใช้เกลือแกงทำให้อาหารเกิดแรงดันออสโมติกสูงขดันทำให้เซลล์เหี่ยวตายได้ก่งเกลือแกงจะช่วยลดน้ำออกจากจุลินทรีย์เกลือจะไปช่วยลดน้ำในอาหารหรือคิงน้ำออกจากอาหารด้วยนอกจากนี้แล้วยังพบว่าเกลือแกงจะแตกตัวให้โซเดียมไอออนและคลอไรด์ไอออนซึ่งคลอไรด์ไอออนจะไปทำลายจุลินทรีย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเสียหายจากโรคเน่าของผลลำไยภายหลังการเก็บเกี่ยว

ลำไยนับได้ว่าเป็นผลผลิตที่มีอายุการเก็บรักษาที่สั้นมาก เมื่อเปรียบเทียบกับผลไม้เขตร้อนชนิดอื่น ประกอบกับเนื้อลำไยมีปริมาณน้ำตาลสูง โรคเน่าจึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผลลำไยหลังการเก็บเกี่ยว จากการศึกษายของซิงซิง (2520) พบว่า สาเหตุที่ก่อให้เกิดการเน่าเสียของผลลำไยจำแนกได้ 3 สาเหตุ คือ

1. การทำลายของเชื้อจุลินทรีย์ การแยกเชื้อจากผลลำไยภายหลังการเก็บรักษาไว้ระยะเวลาหนึ่งจนผลเน่า พบว่า เชื้อจุลินทรีย์ส่วนใหญ่คือเชื้อรา ชนิดที่พบมากคือ *Phlyctaena* sp., *Botryodiplodia* sp. และ *Dendrophoma* sp.
2. อุณหภูมิและระยะเวลาในการเก็บรักษา พบว่า อายุในการเก็บรักษาของผลลำไยมีความสัมพันธ์กับอุณหภูมิ โดยอายุในการเก็บรักษาจะยืดยาวออกไปหากเก็บรักษาผลลำไยไว้ในบริเวณที่มีอุณหภูมิต่ำ การเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 11.5 และ 13.5 องศาเซลเซียส (C) จะลดความเสียหายที่เกิดจากอาการเน่าเสียได้มาก คือ หลังจากเก็บรักษาไว้ 1 สัปดาห์ จะเกิดความเสียหายประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น หากเก็บรักษาไว้เกินกว่า 2 สัปดาห์ จะเกิดการเน่าเสียขึ้นทั้งหมด
3. บาดแผลและความบอบช้ำในระหว่างการเก็บรักษา ผลการทดลองใช้เข็มหมุดแฉกเปลือกทะลุถึงเนื้อในผล ผลละ 3 แห่ง พบว่า ประมาณ 75 เปอร์เซ็นต์ ของผลที่มีบาดแผลจะเน่าเสียภายในเวลา 4 วัน เมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง ในขณะที่เดียวกันผลซึ่งไม่มีบาดแผลจะเสียหายเพียง 30 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น

การป้องกันการเสียหายของผลลำไยภายหลังการเก็บเกี่ยว

เมื่อเก็บเกี่ยวผลลำไยแล้ว การปฏิบัติภายหลังการเก็บเกี่ยวทุกขั้นตอนควรทำอย่างระมัดระวัง เพื่อช่วยลดการชอกช้ำและการกเดบาดแผลของผลลำไย พบว่า มีการใช้วิธีการต่างๆ กับผลลำไยภายหลังการเก็บเกี่ยวได้ ดังนี้

1. การใช้อุณหภูมิต่ำ

Subhadrabandhu (1990) รายงานว่า ทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับการจัดการกับผลลำไยภายหลังการเก็บเกี่ยว คือ การลดอุณหภูมิ โดยสามารถใช้วิธี hydrocooling หรือวิธี forced air cooling ซึ่งเมื่อทำการลดอุณหภูมิแล้ว พบว่า ผลลำไยสามารถเก็บรักษาภายใต้อุณหภูมิต่ำได้เป็นระยะเวลานาน โดยไม่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสีของเปลือกผลเกิดขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามในบางพื้นที่จะใช้วิธีการวางน้ำแข็งไว้บนตะกร้าที่ใส่ผลลำไย นอกจากนี้ทางสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (2536) รายงานว่า วิธีหนึ่งของการรักษาคุณภาพของผลลำไยภายหลังการเก็บเกี่ยว คือ การทำให้ผลลำไยเย็นก่อนทำการขนส่ง ซึ่งถ้าผลลำไยได้รับอุณหภูมิสูงขึ้น ความหวานจะลดลงและผลลำไยจะเน่าเสียมากขึ้น ทำให้คุณภาพด้อยลง ในสมัยก่อนมีการใช้น้ำเย็นหรือน้ำแข็งแช่ก่อนขนส่ง แต่ผลลำไยที่ผ่านการรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) แล้วไม่ควรจะให้ถูกน้ำเนื่องจากจะทำให้มีกำมะถันตกค้างที่เปลือกมากขึ้น ระบบ forced air cooling หรือวิธีผ่านอากาศเย็นเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ดีมากในการรักษาคุณภาพผลลำไย แต่ถ้าผลิตผลมีน้อยจะไม่คุ้มกับการลงทุน

สถาบันอาหาร (2541) รายงานว่า ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของผลลำไยระหว่างการเก็บรักษาและการขนส่ง คือ อุณหภูมิ และความชื้นสัมพัทธ์ที่เหมาะสม หากที่ความชื้นสัมพัทธ์ 90-95 เปอร์เซ็นต์ การเก็บที่อุณหภูมิ 2-5 °C จะเก็บได้ 30-45 วัน และที่อุณหภูมิ 5-10 °C จะเก็บได้ 20-30 วัน โดยหลังจากนำออกมาจากห้องเย็นควรรักษาอุณหภูมิให้ต่ำ (2-5°C) อย่างต่อเนื่อง

2. การใช้อุณหภูมิต่ำ

กนกมณฑล (2526) รายงานว่า การใช้อุณหภูมิต่ำกับผลลำไยหลังการเก็บเกี่ยว โดยแช่ผลลำไยในน้ำร้อนอุณหภูมิประมาณ 48-52 °C แล้วนำไปบรรจุในถุง polypropylene และ เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 4 °C สามารถเก็บรักษาได้นาน 4 สัปดาห์ แต่ผลลำไยจะมีกลิ่นสุกเล็กน้อยอันเนื่องมาจากความร้อน

3. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา

วรุณรักษ์ (2539) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลของสารอะเซทิลดีไฮด์ต่อการเน่าเสียของผลลำไยภายหลังการเก็บเกี่ยว โดยการรมผลลำไยด้วยสารอะเซทิลดีไฮด์ที่ปริมาณหรือที่ความเข้มข้นต่างๆ หลังจากนั้นนำไปเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 20°C พบว่า การรมสารอะเซทิลดีไฮด์ปริมาณ 10 ลูกบาศก์เซนติเมตร เป็นเวลา 9 ชั่วโมง หรือการใช้สารเข้มข้น 100 เปอร์เซ็นต์ นาน 8 ชั่วโมง มีผลในการควบคุมโรคจากเชื้อราของผลลำไยพันธุ์ดอ ในขณะที่การใช้สารเข้มข้น 80 เปอร์เซ็นต์ เป็นเวลา 8 ชั่วโมง หรือการจุ่มผลในสารละลายเข้มข้น 30 เปอร์เซ็นต์ เป็นเวลา 10 นาที มีผลในการควบคุมโรคจากเชื้อราของผลลำไยพันธุ์เขียวเขียวได้ และสารอะเซทิลดีไฮด์ความเข้มข้น 40 เปอร์เซ็นต์ นาน 12 ชั่วโมง หรือที่ความเข้มข้นสูงกว่า มีผลในการทำลายสันใยของเชื้อรา *Lasiodiplodia* sp., *Fusarium* sp., *Pestalotiopsis* sp., *Curvularia* sp. และ *Phomopsis* sp. บนอาหาร PDA ที่อุณหภูมิ 25 °C และมีผลยับยั้งการงอกของสปอร์เชื้อรา *Fusarium* sp., *Pestalotiopsis* sp. และ *Curvularia* sp. บน slide culture ภายหลังการบ่มเป็นเวลา 48 ชั่วโมง อย่างไรก็ตามสำหรับการใช้สารอะเซทิลดีไฮด์ยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในทางการค้า เนื่องจากระดับความเข้มข้นที่ให้ผลในการควบคุมเชื้อราภายหลังการเก็บเกี่ยวมีผลกระทบต่อคุณภาพของผล คือ ทำให้สีเปลือกด้านในเข้มขึ้นและเนื้อผลมีสีเหลืองเข้มขึ้น รวมทั้งมีกลิ่นของสารที่ยังคงตกค้างอยู่ในเนื้อผล

คุณสมบัติของถุงลามิเนต

คุณสมบัติ

1. มีความแข็งแรง ทนต่อแรงดึงได้ดี
2. สามารถใช้วัสดุที่ต่างกันผสมกัน เช่น barrier, selective barrier film, color film, slip resistance
3. สามารถใช้บรรจุสำหรับอุตสาหกรรมอาหาร, ยา, การแพทย์, เคมี, และอุตสาหกรรมอื่นๆ
4. มีความสะอาด ควบคุมการผลิตด้วยระบบ “Clean Room” และใช้อุณหภูมิสูง

ประเภทของถุง

ถุงบรรจุสำหรับอุตสาหกรรมอาหาร, ยา, การแพทย์, เคมี และอุตสาหกรรมอื่นๆ

(www.Uniqueplas.com/product)

การเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลง

Modified atmosphere storage (MA – storage) หมายถึง วิธีการเก็บรักษาโดยการลดหรือเพิ่มปริมาณก๊าซให้ต่างจากบรรยากาศธรรมดา ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับปริมาณก๊าซออกซิเจน และ/หรือการเพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (ประพันธ์, 2526)

การเก็บรักษาในสภาพที่มีก๊าซออกซิเจนน้อย และ/หรือมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากกว่าปกติ เรียกว่าการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลง (modified atmosphere storage ,MA – storage) (จรัสแท้, 2541)

Modified atmosphere storage (MA – storage) เป็นวิธีการเก็บรักษาผักและผลไม้ในสภาพของบรรยากาศที่ถูกดัดแปลง เช่น การเก็บรักษาผักและผลไม้ในถุงพลาสติกปิดปากถุงแน่น ปริมาณของออกซิเจนในถุงพลาสติกจะลดลง เนื่องจากถูกใช้ไปโดยการหายใจของผักและผลไม้และปริมาณของคาร์บอนไดออกไซด์จะเพิ่มขึ้นเนื่องจากการหายใจ ปริมาณของออกซิเจนและคาร์บอนไดออกไซด์จะควบคุมโดยคุณสมบัติในการยอมให้ก๊าซซึมผ่านได้ของพลาสติกฟิล์ม ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราการหายใจและอุณหภูมิขณะนั้น (สายชล, 2528)

การเก็บรักษาผลผลิตภายใต้สภาพดัดแปลงเป็นการเก็บรักษาในสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลง ส่วนประกอบของก๊าซในบรรยากาศให้แตกต่างไปจากบรรยากาศปกติคือ ในบรรยากาศปกติจะประกอบด้วยก๊าซไนโตรเจน 78 เปอร์เซ็นต์ ออกซิเจน 20.95 เปอร์เซ็นต์ และคาร์บอนไดออกไซด์ 0.03 เปอร์เซ็นต์ ในการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศดัดแปลงจะทำการลดปริมาณของก๊าซออกซิเจนให้น้อยลง และเพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้สูงขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้อัตราการหายใจของผลผลิตลดลง ลดกระบวนการเมแทบอลิซึมภายในเซลล์ให้ช้าลง ลดการสังเคราะห์และการทำงานของก๊าซเอทธิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดินรวมทั้งยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ด้วยทำให้สามารถเก็บรักษาผลิตผลได้นานขึ้น (คณัยและนิธิยา,2535)

ประโยชน์ของการใช้สภาพบรรยากาศตัดแปลง

1. ทำให้ผลไม้สุกช้า และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงปฏิกิริยาด้านชีวเคมี และด้านสรีระของผล เช่น การลดการหายใจของผล การผลิตเอทิลีน การทำให้ผลนุ่ม และการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบอื่นๆ

2. ช่วยลดการตอบสนองของผลไม้ต่อการใช้เอทิลีนให้น้อยลง

3. ช่วยลดความเสียหายทางสรีระของผลิตผลในระหว่างการเก็บรักษา

4. ในบางกรณี MA storage อาจจะมีผลโดยตรงหรือทางอ้อมต่อการลดการระบาดของโรคภายหลังการเก็บเกี่ยว หรือปฏิกิริยาการเน่าเสียต่อเนื้องกัน

5. วิธี MA storage จะมีประโยชน์ในการควบคุมการระบาดของแมลง ในผลิตผลบางชนิด

6. ประโยชน์ของการใช้วิธี MA storage จะมีผลดีในด้านลดความสูญเสียทางปริมาณและคุณภาพของผลิตผลระหว่างการขนย้ายภายหลังการเก็บเกี่ยวของผลไม้ทั้งเปลือกบาง และเปลือกแข็ง (ประพันธ์,2526)

บทบาทที่สำคัญของคาร์บอน ไดออกไซด์

ในอากาศปกติจะมีก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์เพียง 0.03 เปอร์เซ็นต์ ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ ความเข้มข้นสูงๆ จะมีบทบาทสำคัญต่อการยืดอายุการเก็บรักษา

คุณสมบัติของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์คือ

1. ชะลออัตราการหายใจของพืช โดยทั่วไปเมื่อความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ในบรรยากาศเพิ่มขึ้นอัตราการหายใจของพืชจะลดลงทำให้อายุการเก็บรักษาผักและผลไม้สดเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ที่เหมาะสม จะแตกต่างกันออกไปขึ้นกับชนิดของพืช การชะลออัตราการหายใจของพืช อาจจะได้ผลน้อยเมื่อใช้ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ที่ความเข้มข้นต่ำเกินไป ในขณะที่ความเข้มข้นที่สูงเกินอาจทำให้เซลล์พืชเป็นอันตรายอันเป็นเหตุให้เกิดการเน่าเสียเร็วยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น แอปเปิ้ลจะทนก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ได้น้อยกว่าสตอเบอรี่ การเก็บรักษาแอปเปิ้ลจะใช้ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์เพียง 3-5 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ใช้ถึง 15-20 เปอร์เซ็นต์ สำหรับสตอเบอรี่

2. ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์บางชนิด จึงเรียกก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ว่าเป็น bacteriostatic และ fungistatic agent คือจะยับยั้งการเจริญเติบโตเท่านั้นมิได้ทำลายหรือฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ โดยทั่วไปจะใช้ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ที่ความเข้มข้นอย่างน้อย 20 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์จะยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ได้ดี ก็ต่อเมื่อเชื้อจุลินทรีย์นั้นอยู่ในช่วงการเตรียม พร้อมเพื่อแบ่งตัว (lag phase) โดยจะทำให้ช่วงเวลานี้เพิ่มขึ้น เป็นผลให้การแบ่งตัวเพิ่มจำนวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของเชื้อจุลินทรีย์เป็นไปได้อย่างช้ายิ่งขึ้น ผลของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์นี้จะเพิ่มมากยิ่งขึ้นเมื่อ อุณหภูมิลดลง หรือเมื่อความดันบรรยากาศเพิ่มขึ้น

3.สามารถละลายได้ดีในน้ำและไขมัน และการละลายน้ำจะเพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิลดลง สังเกตได้จากการยุบตัวของภาชนะบรรจุ เนื่องจากความดันภายในต่ำกว่าความดันบรรยากาศนอกจากนี้หากการละลายสูงมากพอจะทำให้เกิดกลิ่นรสของกรดในผลิตภัณฑ์อาหารได้ จึงต้องจำกัดความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ให้เหมาะสมกับประเภทผลิตภัณฑ์ของอาหารที่จะบรรจุ (งามทิพย์,2538)

ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์เป็นก๊าซที่มีผลโดยตรงกับก๊าซเอทิลีน โดยมีผลยับยั้งหรือขัดขวางการทำงานของก๊าซเอทิลีน ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์มีสูตร โครงสร้างคล้ายคลึงกับก๊าซเอทิลีน แต่ไม่อาจกระตุ้นให้ผลไม้ออกได้ เนื่องจากขาดคุณสมบัติบางประการที่จะเข้าทำหน้าที่แทนก๊าซเอทิลีน ดังนั้นจึงจะมีผลยับยั้งก๊าซเอทิลีนในขณะที่เข้าไปแก่งแย่งกับก๊าซเอทิลีน ทำให้ก๊าซเอทิลีนเข้าไปกระตุ้นการสุกไม่ได้ การใส่ผลไม้ออกในภาชนะปิดสนิทจะทำให้มีการสะสมคาร์บอน ไดออกไซด์จากการหายใจจนกระทั่งสูงพอที่จะยับยั้งการสุกได้ แต่ถ้าผลไม้อยู่ในสภาพที่มีก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์สูงเป็นเวลานานจะเกิดผลเสียขึ้น เช่นรสชาติของผลไม้เปลี่ยนไป เนื่องจากเกิดการหายใจโดยไม่ใช้ก๊าซออกซิเจน (จิรา,2531)

ในสภาพที่มีก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์สูง จะช่วยลดความอ่อนแอของผลต่อการเกิดอาการ สะท้านหนาวได้ ซึ่งพบได้ในผลมะม่วงและอะโวคาโด (คณัย และนิธิยา,2535)

Kader,(1993) รายงานว่าการเก็บรักษาผลไม้สดในเขตร้อน และกึ่งเขตร้อนจะสามารถเก็บรักษาที่มีความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ 3-5 เปอร์เซ็นต์ ร่วมกับออกซิเจน 5 เปอร์เซ็นต์ ที่อุณหภูมิ 7°C ซึ่งอยู่ในช่วงอุณหภูมิ 5-12°C และจะได้รับการประโยชน์สูงสุดเมื่อลดความเข้มข้นของออกซิเจน และเพิ่มความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยังมีรายงานว่า การเก็บรักษา cv.Mauritius ที่ระดับอุณหภูมิ 5°C ในสภาพบรรยากาศปกติ (control) หรือความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ 5,10 และ 15 เปอร์เซ็นต์ ร่วมกับปริมาณความเข้มข้นของออกซิเจน 3,4 เปอร์เซ็นต์ หลังจากนั้น 22 วัน นำผลไม้ออกมาในสภาพบรรยากาศ 20°C เป็นเวลา 1 วัน การเก็บรักษาผลไม้ออกที่ความเข้มข้นก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ ร่วมกับออกซิเจน 3 เปอร์เซ็นต์ หรือความเข้มข้นก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ 10 เปอร์เซ็นต์ ร่วมกับออกซิเจน 3 เปอร์เซ็นต์ จะพบว่าปริมาณ TSS มากกว่าในการเก็บรักษาในวิธีการอื่นๆแต่จะพบว่าปริมาณรสชาติที่ผิดปกติมาก ในการเก็บรักษาในสภาพบรรยากาศควบคุมทุกวิธีส่วนใหญ่จะมีระดับของ black spot และ stem end rot น้อยกว่าเมื่อเทียบกับ control ตามหลักทฤษฎีแล้วจะแนะนำให้เก็บที่ 5 เปอร์เซ็นต์ ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ร่วมกับ O₂ 3 เปอร์เซ็นต์ หรือ 5 เปอร์เซ็นต์ ก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์ร่วมกับออกซิเจน 4 เปอร์เซ็นต์ และยังมีรายงานว่าที่ระดับความเข้มข้นของก๊าซคาร์บอน ไดออกไซด์สูงจะทำให้แป้งเปลี่ยนเป็นน้ำตาล ได้ช้าลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Mc Glasson,(1993) รายงานว่าที่ระดับความเข้มข้นของก๊าซ CO₂ ที่ 20 เปอร์เซ็นต์ ร่วมกับอุณหภูมิที่ 15°C และ 25°C จะช่วยลดอัตราการหายใจของข้าวโพดหวานได้มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ **บทบาทที่สำคัญของออกซิเจน**

โดยปกติอากาศมีก๊าซออกซิเจนประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณก๊าซออกซิเจนในอากาศมีผลต่อการหายใจ การสร้างเอทิลีน และกระบวนการ oxidation อื่นๆ เช่น การ oxidize สารประกอบ phenol จนได้สารสี (pigment) สีน้ำตาล (จริงแท้ สิริพานิช,2541) ความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนระหว่าง 1 ถึง 5 เปอร์เซ็นต์ สามารถชะลอการสุกของผลไม้ได้หลายชนิด บทบาทของก๊าซออกซิเจนในการยับยั้งการสุกของผลไม้ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการยับยั้งการหายใจอย่างแท้จริง แม้ว่าความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนที่ต่ำจะลดลง แต่ก๊าซออกซิเจนจะมีบทบาทโดยตรงที่สำคัญเกี่ยวกับการสุกของผลไม้ ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าก๊าซออกซิเจนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างและการทำงานของเอทิลีนในพืช (สายชล เกตุษา,2528)

Weichmann (1987) รายงานว่ามะเขือเทศที่เก็บรักษาในความเข้มข้นของก๊าซออกซิเจนต่ำสภาพของเนื้อเยื่อจะดีกว่าการเก็บรักษาในสภาพอากาศปกติ ปริมาณก๊าซออกซิเจนที่ระดับความเข้มข้น 3 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้เนื้อเยื่อมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก แต่อิทธิพลดังกล่าวไม่สามารถพบได้ใน sweet peppers และพืชผักชนิดอื่นๆ ในแอปเปิ้ลการตอบสนองต่อระดับความเข้มข้น O₂ ต่ำจะเกิดผลคืออย่างเด่นชัด การเปลี่ยนแปลงของสี(ส่วนมากจากสีเขียวเป็นสีเหลือง) จะลดลงเมื่อมีปริมาณความเข้มข้นของออกซิเจนต่ำ เช่น การลดลงของการสูญเสีย chlorophyll จากการอ้างถึงในผักที่ต่างชนิดกัน ใน broccoli ปริมาณความเข้มข้นของออกซิเจนต่ำกว่า 2 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้สีเขียวคงอยู่ได้นานขึ้น การใช้ปริมาณออกซิเจนต่ำนี้จะได้ผลดีเช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของคาร์บอนไดออกไซด์ ในการทดลองปริมาณออกซิเจนต่ำนี้จะได้ผลดีเช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของคาร์บอนไดออกไซด์ ในการทดลองปริมาณของออกซิเจน 2.5-4 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้ chlorophyll ลดการสูญเสียลงได้อย่างชัดเจน

บทบาทที่สำคัญของเอทิลีน

ก๊าซเอทิลีนเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีผลต่อขบวนการสรีระวิทยาของพืช เกิดจากขบวนการเปลี่ยนแปลงทางเคมีภายในพืช และก๊าซเอทิลีนถูกผลิตจากเนื้อเยื่อชั้นสูงและสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กบางชนิด ก๊าซเอทิลีนเป็นฮอร์โมนธรรมชาติที่ควบคุมการบ่มและการสุกของผลิตผล และยังมีผลต่อสรีระวิทยาของพืชแม้จะใช้ในปริมาณน้อย (0.1 ppm) นอกจากนี้ยังมีผลต่อคุณภาพของผลิตผลภายหลังการเก็บเกี่ยว ดังนั้นก๊าซเอทิลีนจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ผลไม้ ผัก และไม้ออกภายหลังการเก็บเกี่ยว ความสำคัญของการกำจัดก๊าซเอทิลีน ในการเก็บรักษาแบบ MA-storage นั้นส่วนใหญ่จะสมมุติเอาเองว่า การกำจัดก๊าซเอทิลีน ในการเก็บรักษาแบบ MA-storage เป็นสิ่งไม่สำคัญเนื่องจากก๊าซเอทิลีนมีผลต่อการสุกของผลไม้ที่อุณหภูมิ 0-5°C และภายใต้สภาพแบบ MA-storage มีน้อยมาก อย่างไรก็ตามเมื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เร็วๆ นี้ ได้มีการศึกษาผลของก๊าซเอทิลีนในปริมาณความเข้มข้นเท่ากับที่เกิดในห้อง MA-storage จะมีผลต่อการอ่อนนุ่มของผลไม้ (ประพันธ์,2526)

เอทิลีนเป็นฮอร์โมนพืชชนิดเดียวที่มีสถานะเป็นก๊าซ สามารถแพร่กระจายไปยังส่วนต่างๆ ของพืชได้ง่ายทำให้มีอิทธิพลค่อนข้างกว้างขวางต่อการพัฒนาของพืช โดยทั่วไปก๊าซเอทิลีนจะไปเร่งอัตราการเสื่อมสภาพของเซลล์พืช ทั้งนี้เพราะก๊าซเอทิลีนสามารถกระตุ้นเนื้อเยื่อทุกชนิดให้มีอัตราการหายใจสูงขึ้นได้ สำหรับในไม้ผลนั้นลักษณะการผลิตก๊าซเอทิลีนและปริมาณความเข้มข้นภายในมีความสัมพันธ์กับการหายใจ ผลไม้ประเภท climacteric มีการผลิตและความเข้มข้นของก๊าซเอทิลีนภายในผลระหว่างการเจริญเติบโตต่ำ จนกระทั่งเมื่อผลไม้เริ่มสุกการผลิตก๊าซเอทิลีนจึงเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว ความเข้มข้นภายในก็สูงขึ้นด้วย การเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตก๊าซเอทิลีนอาจเกิดขึ้นก่อนหรือหลังการเพิ่มขึ้นของอัตราการหายใจก็ได้ ผลไม้ประเภท non-climacteric และเนื้อเยื่อ vegetative อื่นๆ มีการผลิตก๊าซเอทิลีนตามปกติที่มีอยู่ในเนื้อเยื่อต่างๆ ไปเท่านั้นจึงไม่ตอบสนองต่อก๊าซเอทิลีน

(จริงแท้,2541)

บทบาทที่สำคัญของสารดูดซับเอทิลีน

การใช้สารดูดซับเอทิลีน (ethylene absorbent,EA) ร่วมกับการใช้ถุงพลาสติกสามารถยืดอายุการเก็บรักษาของผลผลิตได้ สารดูดซับเอทิลีนที่รู้จักกันดีคือ ค่างทับทิม (potassium permanganate, $KMnO_4$) ซึ่งจะทำปฏิกิริยาเคมีกับก๊าซเอทิลีน เกิดเป็นสารใหม่ 2 ชนิดคือ แมงกานีสไดออกไซด์ (manganese dioxide, MnO_2) และเอทิลีนไกลคอล (ethylene glycol, $C_2H_6O_2$) ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนกลับไปเป็นก๊าซเอทิลีนได้อีก วิธีการเตรียมสารดูดซับเอทิลีน ทำได้โดยจุ่มวัสดุที่มีความพรุนสูงในสารละลายอิ่มตัวของค่างทับทิมแล้วผึ่งลมให้แห้ง สารดูดซับเอทิลีนสามารถดูดซับก๊าซเอทิลีนที่ผลไม้ปลดปล่อยออกมาจนหมด ช่วยลดปริมาณก๊าซเอทิลีน จึงชะลอการสุกได้ (สุชีรา,2537)

Weichmann(1987) รายงานว่าการเก็บรักษากล้วยหอมในถุงพลาสติกปิดสนิท โดยมีสารดูดซับเอทิลีน มีปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 7 เปอร์เซ็นต์ ก๊าซออกซิเจน 2.2 เปอร์เซ็นต์ ช่วยชะลออัตราการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ โดยลดอัตราการหายใจและการสลายตัวของคลอโรฟิลล์ช่วยให้กล้วยหอมสุกช้าและเก็บรักษากล้วยหอมได้นาน 30 วัน โดยที่กล้วยหอมมีสภาพดี สีเขียว ไม่นิ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการ

อุปกรณ์

1. ลำไยพันธุ์ดอ
2. เครื่องซังแบบคิจิตอล ทศนิยม 2 ตำแหน่ง
3. ตู้แช่ควบคุมอุณหภูมิ
4. hand refractometer
5. แผ่นเทียบสี
6. เครื่องผนึกสุญญากาศ(vacuum sealer)พร้อมอุปกรณ์ควบคุมความดันก๊าซ
7. ถุงลามิเนต
8. ถุงพลาสติก ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
9. ก๊าซออกซิเจน
10. สารดูดซับเอทริลีน
11. ครกหินและผ้าขาวบาง
12. ปิเปต
13. บีกเกอร์
14. สารเคมีที่ใช้ในการวิเคราะห์
15. อุปกรณ์อื่นๆ เช่น สมุด, คินสอ, ปากกา, กล้องถ่ายภาพ

วิธีดำเนินการทดลอง

จัดหาลำไยพันธุ์ดอที่มีลักษณะทางคุณภาพที่ดีมาบรรจุในถุงลามิเนตพร้อมสารดูดซับเอทริลีน ผนึกปากถุงด้วยเครื่องผนึกสุญญากาศ แล้วเติมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และออกซิเจนตามวิธีการที่กำหนด แล้วนำไปเก็บที่อุณหภูมิ 14 องศาเซลเซียส วางแผนการทดลองแบบ 4X5 Factorial in completely randomized design ประกอบไปด้วย 20 treatment combinations วิธีการละ 3 ซ้ำ ซ้ำละ 3 ลูก ทำการเปรียบเทียบผลทางสถิติด้วยวิธี Duncan's Multiple New Range Test (DNMRT) มี 2 ปัจจัย คือ ปริมาณสารดูดซับเอทริลีน ประกอบด้วย ปริมาณสารดูดซับเอทริลีน 0% โดยน้ำหนักสด, ปริมาณสารดูดซับเอทริลีน 1.0% โดยน้ำหนักสด, ปริมาณสารดูดซับเอทริลีน 2.0% โดยน้ำหนักสด, ปริมาณสารดูดซับเอทริลีน 3.0% โดยน้ำหนักสด และสัดส่วนของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อก๊าซออกซิเจน (แรงดันของก๊าซมีหน่วยเป็นปอนด์/ตารางนิ้ว, PSI) ประกอบด้วย 0:0, 0:5, 0:10, 5:5, 5:10 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว ซึ่ง 20 treatment combinations ประกอบไปด้วย

วิธีการที่ 1 ปริมาณสารดูดซับเอทริลีน 0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วิธีการที่ 2 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 3 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI
- วิธีการที่ 4 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 5 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI
- วิธีการที่ 6 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 1.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI
- วิธีการที่ 7 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 1.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 8 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 1.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI
- วิธีการที่ 9 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 1.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 10 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 1.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI
- วิธีการที่ 11 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 2.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI
- วิธีการที่ 12 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 2.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 13 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 2.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI
- วิธีการที่ 14 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 2.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 15 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 2.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI
- วิธีการที่ 16 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 3.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI
- วิธีการที่ 17 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 3.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 18 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 3.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI
- วิธีการที่ 19 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 3.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI
- วิธีการที่ 20 ปริมาณสารดูดซับเอทิลีน 3.0% โดยน้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI

การบันทึกข้อมูล

ก่อนการเก็บรักษาได้บันทึกข้อมูลต่อไปนี้

1. น้ำหนักสด
2. สีเปลือก สีเนื้อ โดยใช้แผ่นเทียบสีมาตรฐาน ของ Royal Horticulture Society
3. เบอร์เซนต์ Titratable Acidity (TA)
4. ปริมาณ Total Soluble Solid (TSS)
5. คุณภาพการรับประทาน

และระหว่างการเก็บรักษา ทุกๆ 3 วัน บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ

1. เบอร์เซนต์การสูญเสียน้ำหนักสด
2. เบอร์เซนต์ Titratable Acidity (TA)
3. ปริมาณ Total Soluble Solid (TSS)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และระหว่างการเก็บรักษา ทุกๆ 3 วัน บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ

1. เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด
2. เปอร์เซ็นต์ Titratable Acidity (TA)
3. ปริมาณ Total Soluble Solid (TSS)
4. สีเปลือก โดยใช้แผ่นเทียบสีมาตรฐาน
5. คุณภาพในการรับประทาน
6. อายุการเก็บรักษา

การวิเคราะห์ผลทางสถิติ

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติโดยใช้ตาราง Analysis of Variance (ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยวิธี Duncan's New Multiple Range Test (DNMRT)

การศึกษาข้อมูล

1. การสูญเสียน้ำหนักสด โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์

$$\text{เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด} = \frac{\text{นน.สดก่อนการเก็บรักษา} - \text{นน.สดหลังการเก็บรักษา}}{\text{น้ำหนักสดก่อนการเก็บรักษา}} \times 100$$

2. ปริมาณ Total soluble solid นำน้ำคั้นจากเนื้อลำไยหยดลงบน hand refractomete มีหน่วยเป็น brix แล้วอ่านค่า Total soluble solid

3. ปริมาณ Titratable Acidity โดยคิดเป็นเปอร์เซ็นต์

$$\text{เปอร์เซ็นต์กรดมาลิก} = \frac{\text{N.Base} \times \text{มิลลิลิตรของ Base} \times \text{meq.wt ของกรดมาลิก} \times 100}{\text{ปริมาณน้ำคั้นที่ใช้ (ml.)}}$$

4. สีเปลือก โดยการเทียบสีผิวกับ color chart ของ Royal Horticulture Society (R.H.S.) แล้วให้เป็นคะแนนเปรียบเทียบความแตกต่าง
5. คุณภาพในการรับประทาน โดยดูจากลักษณะคุณภาพภายนอกของลำไยรสชาติโดยการชิม ทุกๆ 3 วัน หลังการเก็บรักษาผลลำไยมาชิมโดยใช้ผู้ชิม แบ่งคะแนนความชอบออกเป็น 5 คะแนน คือ
  - ระดับคะแนน 5 คือ รสชาติดีมาก เช่นเดียวกับลำไยผลสด
  - ระดับคะแนน 4 คือ รสชาติดีใกล้เคียงกับผลลำไยผลสด
  - ระดับคะแนน 3 คือ รสชาติมีกลิ่นผิดปกติเล็กน้อย เป็นที่ยอมรับได้
  - ระดับคะแนน 2 คือ รสชาติไม่เหมาะสมกับการบริโภคมีกลิ่น และรสชาติผิดปกติ
  - ระดับคะแนน 1 คือ เน่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง

จากการศึกษาผลของชนิดภาชนะบรรจุถุงลามิเนต สารดูดซับเอทิลีนร่วมกับ CO_2 : O_2 ต่อคุณภาพ และอายุ การเก็บรักษาลำไยผลปรากฏว่า

1.เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด

จากการศึกษาพบว่า ลำไยมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่ง ในการทดลองครั้งนี้ลำไยมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดระหว่าง 0.32 เปอร์เซ็นต์ ถึง 2.03เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่1)

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน ปรากฏว่าลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุด คือ 0.89 รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษาที่มี EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเท่ากับ 0.87, 0.78, 0.76, 0.68, 0.64, 0.64, 0.62, 0.59, 0.56, 0.55, 0.54, 0.53, 0.52, 0.51, 0.50, 0.43, 0.36 และ 0.35 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษาที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.32 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์พบว่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 1)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 0เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุด คือ 1.32 รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษาที่ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 0 PSI, EA 2.0เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 5 PSI, EA 2.0เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 5 PSI : O_2 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO_2 0 PSI : O_2 5 PSI, EA 2.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0
 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0.2 เปอร์เซ็นต์
 + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5
 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเท่ากับ 1.25, 0.96, 0.86, 0.84, 0.84, 0.84, 0.79,
 0.76, 0.72, 0.72, 0.69, 0.69, 0.68, 0.67, 0.65, 0.65, 0.63 และ 0.59 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษา
 ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.45
 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์พบว่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลำไยไม่มีความแตกต่างกัน
 ทางสถิติ (ตารางที่ 1)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในอุณหภูมิเย็น ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0
 PSI : O₂ 0 PSI เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุด คือ 1.48 รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษาที่
 EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0
 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ +
 CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI
 : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10
 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0
 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ +
 CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5
 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเท่ากับ
 1.26, 1.17, 1.11, 1.00, 0.98, 0.93, 0.88, 0.85, 0.82, 0.82, 0.82, 0.78, 0.75, 0.72, 0.71, 0.70, 0.68
 และ 0.68 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษาที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์
 การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.60 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์พบว่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำ
 น้ำหนักสดของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 1)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในอุณหภูมิเย็น ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂
 0 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุด คือ 1.71 รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา
 ที่ EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0
 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนักสด + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA
 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0
 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

+ CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเท่ากับ 1.46, 1.38, 1.35, 1.35, 1.30, 1.14, 1.11, 1.02, 1.00, 0.99, 0.95, 0.93, 0.92, 0.90, 0.88, 0.85, 0.79 และ 0.78 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษาที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.74 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์พบว่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 1)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

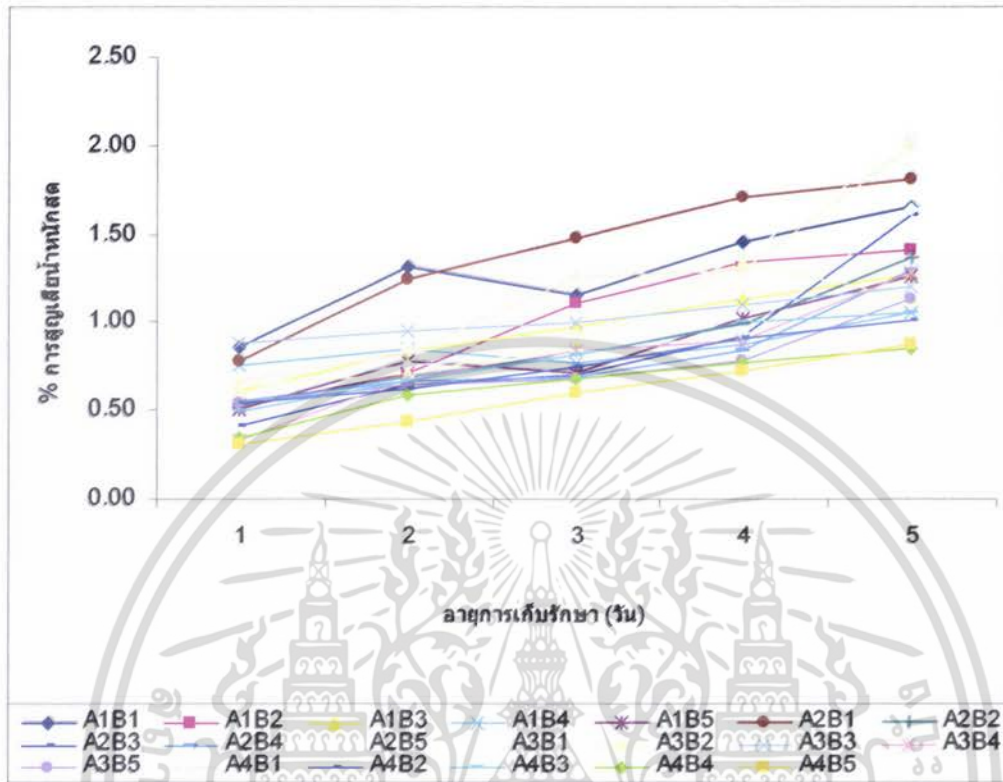
ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดมากที่สุด คือ 2.03 รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษาที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเท่ากับ 2.00, 1.82, 1.65, 1.61, 1.42, 1.37, 1.30, 1.28, 1.28, 1.27, 1.22, 1.14, 1.14, 1.07, 1.06, 1.01 และ 0.88 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษาที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดน้อยที่สุด คือ 0.74 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์พบว่าเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงเปอร์เซ็นต์สูญเสียน้ำหนักสดของลำไยภายหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

Treatment combination	เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด				
	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน
a ₁ b ₁ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.87a ¹	1.32a ¹	1.17a ¹	1.46a ¹	1.46a ¹
a ₁ b ₂ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.52a	0.72a	1.11a	1.35a	1.35a
a ₁ b ₃ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.62a	0.84a	0.98a	1.14a	1.14a
a ₁ b ₄ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.76a	0.86a	0.78a	0.89a	0.89a
a ₁ b ₅ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.51a	0.79a	0.72a	1.02a	1.02a
a ₂ b ₁ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.78a	1.26a	1.48a	1.71a	1.71a
a ₂ b ₂ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.53a	0.70a	0.82a	1.00a	1.00a
a ₂ b ₃ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.43a	0.70a	0.71a	0.93a	0.93a
a ₂ b ₄ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.56a	0.67a	0.70a	0.85a	0.85a
a ₂ b ₅ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.64a	0.76a	0.83a	0.95a	0.95a
a ₃ b ₁ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.59a	0.84a	0.93a	1.38a	1.38a
a ₃ b ₂ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.64a	0.72a	0.88a	1.35a	1.35a
a ₃ b ₃ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.88a	0.96a	1.00a	1.11a	1.11a
a ₃ b ₄ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.35a	0.69a	0.85a	0.90a	0.90a
a ₃ b ₅ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.55a	0.65a	0.68a	0.78a	0.78a
a ₄ b ₁ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.68a	0.84a	1.26a	1.31a	1.31a
a ₄ b ₂ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.54a	0.64a	0.75a	0.92a	0.92a
a ₄ b ₃ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.50a	0.67a	0.82a	1.00a	1.00a
a ₄ b ₄ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.35a	0.67a	0.68a	0.77a	0.77a
a ₄ b ₅ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.35a	0.45a	0.60a	0.73a	0.73a

1/ ตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้ง แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ตามการเปรียบเทียบ แบบ DNMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1 แสดงเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดของลำไยหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปริมาณ Total Soluble Solid (TSS)

จากการศึกษาพบว่า ลำไยมีปริมาณ Total Soluble Solid (TSS) มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ระหว่างการเก็บรักษาเพิ่มขึ้น ซึ่งในการทดลองครั้งนี้ลำไยมีปริมาณ Total Soluble Solid (TSS) ระหว่าง 15.40 brix ถึง 21.90 brix (ภาพที่ 2)

ก่อนการเก็บรักษา

พบว่าลำไยที่เก็บรักษาในอุณหภูมิเย็น ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุด คือ 21 brix รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0% + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0% + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI มีปริมาณ TSS เท่ากับ 20.1, 20, 20, 19.99, 19.94, 19.66, 19.65, 19.56, 19.33, 19, 18.93, 18.87, 18.57, 18.55, 18, 18 และ 17.54 brix ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษาที่มี EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 17.33 brix จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2)

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในอุณหภูมิเย็น ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุด คือ 20.07 brix รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

TSS เท่ากับ 19.13, 19.10, 19.00, 18.93, 18.57, 18.47, 18.30, 18.23, 18.13, 18.07, 18.07, 17.97, 17.90, 17.57, 17.50, 17.27 และ 16.83 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษาที่ EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 15.83 brix จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุด คือ 19.33 brix รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI มีปริมาณ TSS เท่ากับ 18.93, 17.83, 17.80, 17.67, 17.47, 17.47, 17.33, 17.33, 17.20, 17.13, 17.07, 17.00, 17.00, 17.00, 16.77, 16.60, 16.30 และ 16.20 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 15.40 brix จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุด คือ 19.00 brix รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI มีปริมาณ TSS เท่ากับ 18.8, 18.6, 18.47, 18.47, 18.47, 18.27, 18.07, 18, 17.67, 17.6, 17.47, 17.2, 17.2, 17.2, 17, 17, 16.73 และ 16.6 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 16.2 brix จากการ วิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุด คือ 17.67 brix รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มี ปริมาณ TSS เท่ากับ 17.33, 17.27, 17.10, 17.07, 16.93, 16.93, 16.87, 16.60, 16.60, 16.33, 16.13, 16.07, 16.07, 15.40, 15.37 และ 15.13 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 17.75 brix จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ของลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน ลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ โดย น้ำหนักสด + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีปริมาณ TSS มากที่สุด คือ 17.33 brix รองลงมา คือ ลำไยที่ เก็บรักษา EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

+ CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI มีปริมาณ TSS เท่ากับ 17.27, 17.13, 17.00, 17.00, 17.00, 16.67, 16.60, 16.33, 16.33, 16.27, 16.27, 15.93, 15.40, 15.00, 14.60, 14.37, 14.07 และ 13.77 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีปริมาณ TSS น้อยที่สุด คือ 13.27 brix จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ของลำไยมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 2)

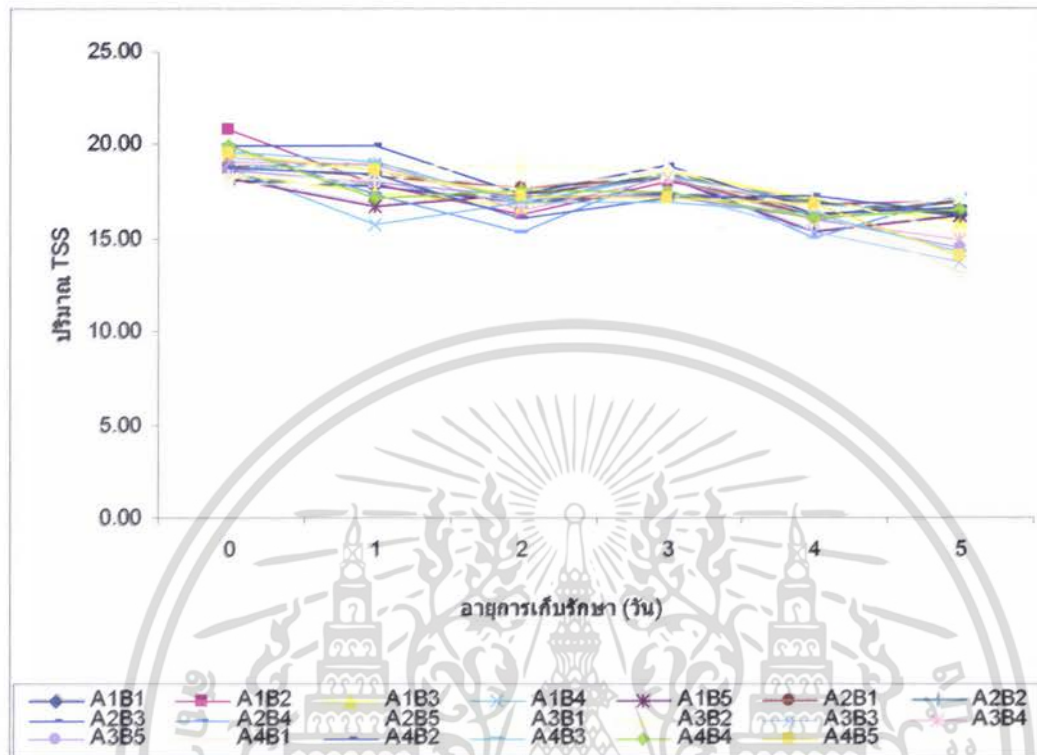
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณ Total Soluble Solid (TSS) ของลำไยภายหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

Treatment combination	ค่าเฉลี่ยปริมาณ Total Soluble Solid (TSS)					
	ก่อนการเก็บรักษา	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน
a ₁ b ₁ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:0	18.17a ^{1/}	17.9a ^{1/}	17.00a ^{1/}	17.47a ^{1/}	17.07a ^{1/}	16.26a-c
a ₁ b ₂ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:5	20.90a	17.97a	16.37a	18.10a	16.93a	17.00a
a ₁ b ₃ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:10	18.50a	17.57a	16.77a	18.60a	17.10a	15.93a-d
a ₁ b ₄ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:5	18.83a	15.83a	17.00a	18.47a	16.07a	17.00a
a ₁ b ₅ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:10	18.30a	16.83a	17.47a	18.33a	15.37a	16.26a-c
a ₂ b ₁ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:0	19.00a	18.47a	17.83a	18.27a	16.3a	17.00a
a ₂ b ₂ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:5	18.90a	18.93a	17.20a	18.47a	16.87a	16.33a-c
a ₂ b ₃ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:10	20.07a	20.07a	17.47a	19.00a	16.33a	16.66ab
a ₂ b ₄ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:5	20.00a	17.50a	15.40a	18.67a	15.13a	17.33a
a ₂ b ₅ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:10	19.67a	18.30a	17.07a	18.80a	17.67a	17.26a
a ₃ b ₁ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:0	18.00a	18.07a	19.33a	18.27a	16.60a	17.13a
a ₃ b ₂ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:5	18.73a	19.00a	18.93a	19.40a	17.27a	15.39a-e
a ₃ b ₃ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:10	19.40a	19.00a	17.13a	17.53a	15.40a	13.76a-e
a ₃ b ₄ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:5	19.20a	19.10a	16.60a	18.27a	16.07a	15.00a-e
a ₃ b ₅ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:10	18.73a	18.07a	17.33a	17.33a	16.13a	14.06a-e
a ₄ b ₁ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:0	18.57a	18.23a	17.80a	18.67a	16.60a	13.26a-e
a ₄ b ₂ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:5	18.90a	18.57a	16.20a	17.20a	17.33a	16.33a-c
a ₄ b ₃ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:10	19.67a	19.13a	17.00a	17.00a	16.33a	14.36a-e
a ₄ b ₄ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:5	20.03a	17.27a	17.67a	17.60a	16.13a	16.59ab
a ₄ b ₅ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:10	19.60a	18.13a	17.33a	17.20a	16.93a	14.06a-e

1/ ตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้ง แสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ตามการเปรียบเทียบแบบ DNMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยปริมาณ Total Soluble Solid (TSS) ของตำไข่ก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ปริมาณ Titrable Acidity (TA)

จากการศึกษาพบว่า ถ้าโยมิเปอร์เซ็น TA ถ้าโยมิเปอร์เซ็น Titrable Acidity (TA) ลดลงเล็กน้อยตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งในการทดลองครั้งนี้ถ้าโยมิปริมาณ Titrable Acidity (TA) ระหว่าง 0.07เปอร์เซ็นต์ถึง 0.15 เปอร์เซ็นต์ (ภาพที่ 3)

ก่อนการเก็บรักษา

ถ้าโยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) มากที่สุด คือ 0.11 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ ถ้าโยที่เก็บรักษา ที่ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) เท่ากับ 0.11, 0.10, 0.10, 0.10, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.08, 0.08, 0.08, 0.08, 0.08, 0.07 และ 0.07 ตามลำดับ และถ้าโยที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) น้อยที่สุด คือ 0.07 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ถ้าโยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ถ้าโยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับ EA 1.0% + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) มากที่สุด คือ 0.12 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ ถ้าโยที่เก็บรักษา ที่ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0% + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(TA) เท่ากับ 0.11, 0.11, 0.11, 0.11, 0.10, 0.10, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.08, 0.08, 0.08, 0.08, 0.08 และ 0.07 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) น้อยที่สุด คือ 0.07 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า เปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ลำไยมีความแตกต่างกันทางสถิติ(ตารางที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน

ลำไยที่เก็บรักษาในอุณหภูมิต่ำ ร่วมกับ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) มากที่สุด คือ 0.11 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ EA + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) เท่ากับ 0.11, 0.10, 0.10, 0.10, 0.10, 0.10, 0.10, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.09, 0.08, 0.08, 0.08, 0.08, 0.08 และ 0.08 ตามลำดับ และลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) น้อยที่สุด คือ 0.07 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ลำไยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน

ลำไยที่เก็บรักษาในอุณหภูมิต่ำ ร่วมกับ EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) มากที่สุด คือ 0.14 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ ลำไยที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) เท่ากับ 0.11, 0.11, 0.10, 0.10, 0.10, 0.10, 0.10, 0.10, 0.9, 0.9, 0.8, 0.8, 0.8, 0.8, 0.8, 0.8 และ 0.8 ตามลำดับ และ ลำโพงที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) น้อยที่สุด คือ 0.08 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ลำโพง มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ลำโพงที่เก็บรักษาในอุณหภูมิเย็น ร่วมกับ EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) มากที่สุด คือ 0.13 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ ลำโพงที่เก็บรักษา ที่ EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) เท่ากับ 0.13, 0.13, 0.12, 0.12, 0.12, 0.12, 0.12, 0.12, 0.12, 0.12, 0.11, 0.11, 0.11, 0.10, 0.10, 0.10 และ 0.09 ตามลำดับ และลำโพงที่เก็บรักษา ที่ EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) น้อยที่สุด คือ 0.09 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ลำโพง ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

ลำโพงที่เก็บรักษาในอุณหภูมิเย็น ร่วมกับ EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) มากที่สุด คือ 0.15 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ ลำโพงที่เก็บรักษา ที่ EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 10 PSI, EA 2.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI, EA 1.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 0 PSI, EA 3.0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 5 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) เท่ากับ 0.14, 0.13, 0.13, 0.12, 0.12, 0.12, 0.11, 0.11, 0.11, 0.11, 0.10, 0.10, 0.10, 0.09, 0.09 และ 0.08 ตามลำดับ และถ้าไฮที่เก็บรักษา ที่ EA 0 เปอร์เซ็นต์ + CO₂ 0 PSI : O₂ 5 PSI มีเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) น้อยที่สุด คือ 0.08 เปอร์เซ็นต์ จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ถ้าไฮมีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 3)

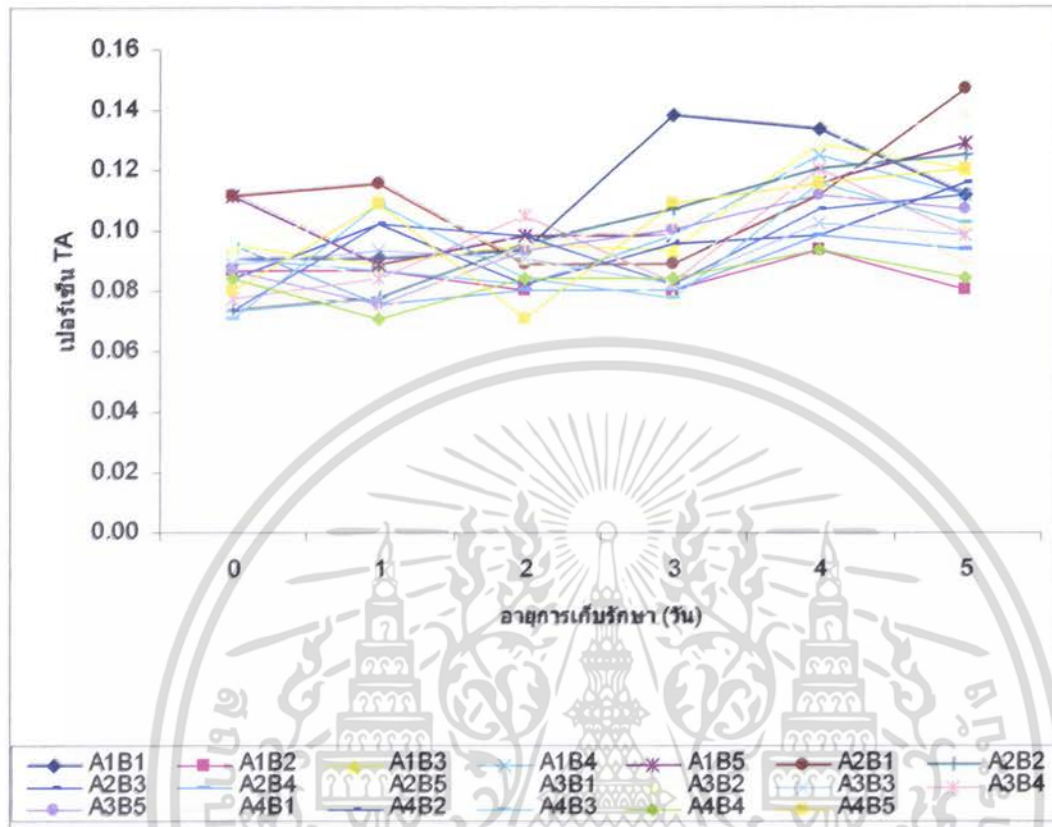
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

Treatment combination	ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA)					
	ก่อนการเก็บรักษา	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน
a ₁ b ₁ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.09a ^{1/}	9.33a-c	0.09a ^{1/}	0.14a	0.13a ^{1/}	0.10a-f
a ₁ b ₂ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.09a	8.66a-c	0.08a	8.00ab	0.09a	8.33a-f
a ₁ b ₃ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.09a	0.08a-c	0.10a	9.00ab	0.13a	0.12a-e
a ₁ b ₄ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.09a	8.66a-c	0.08a	9.66ab	0.13a	0.11a-f
a ₁ b ₅ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.11a	9.00a-c	0.10a	9.99ab	0.12a	0.13a-d
a ₂ b ₁ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.11a	0.11a	0.09a	0.08ab	0.11a	0.15a
a ₂ b ₂ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.07a	7.66a-c	0.10a	0.11ab	0.12a	0.12a-e
a ₂ b ₃ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.07a	0.10a-c	0.08a	9.33ab	0.10a	0.12a-f
a ₂ b ₄ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.08a	7.66a-c	0.08a	8.33ab	0.10a	9.33a-f
a ₂ b ₅ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.09a	0.11a	0.10a	9.99ab	0.12a	0.13a-c
a ₃ b ₁ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.11a	8.33a-c	0.10a	8.33ab	0.13a	0.14ab
a ₃ b ₂ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.08a	0.11a	0.09a	8.00ab	0.12a	0.10a-f
a ₃ b ₃ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.09a	9.33a-c	0.09a	8.00ab	0.1a	9.66a-f
a ₃ b ₄ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.07a	8.33a-c	0.10a	8.00ab	0.12a	9.66a-f
a ₃ b ₅ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.09a	0.07a-c	0.09a	0.10ab	0.11a	0.11a-f
a ₄ b ₁ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:0	0.09a	7.33a-c	0.10a	0.10ab	0.11a	0.08a-f
a ₄ b ₂ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:5	0.08a	0.10a-c	0.10a	8.33ab	0.11a	0.11a-f
a ₄ b ₃ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:10	0.07a	0.10ab	0.08a	7.66ab	0.12a	0.11a-f
a ₄ b ₄ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:5	0.09a	0.07a-c	0.08a	0.08ab	0.09a	8.33a-f
a ₄ b ₅ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:10	0.08a	0.11a	0.07a	0.11ab	0.11a	0.12a-e

1/ ตัวอักษรที่เหมือนกันในแนวตั้งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ ตามการเปรียบเทียบ แบบ DNMRT ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ Titrable Acidity (TA) ของค้ําไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.คุณภาพในการรับประทาน

ในระหว่างการเก็บรักษาลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ ทุกๆระดับความเข้มข้น พบว่าเมื่อเริ่มต้นการทดลองผลลำไยมีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.00- 0.73 คะแนน ซึ่งมีผลการทดลอง ดังนี้

ก่อนการเก็บรักษา

ปรากฏว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ ทุกๆระดับความเข้มข้น มีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากรสชาติเช่นเดียวกับผลลำไยสดโดยมีคะแนนเฉลี่ย 5.00 ทุกวิธีการ (ตารางที่ 4)

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน

ปรากฏว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ ทุกๆระดับความเข้มข้น มีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมากรสชาติเช่นเดียวกับผลลำไยสดโดยมีคะแนนเฉลี่ย 5.00 ทุกวิธีการ (ตารางที่ 4)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน

ปรากฏว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ ทุกๆระดับความเข้มข้น มีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีรสชาติใกล้เคียงกับผลลำไยสดโดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.67 – 5.00 ทุกวิธีการ (ตารางที่ 4)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน

ปรากฏว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ ทุกๆระดับความเข้มข้น มีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์เป็นที่ยอมรับได้ แต่จะมีกลิ่นผิดปกติเล็กน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.42 – 5.00 ทุกวิธีการ (ตารางที่ 4)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน

ปรากฏว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ ทุกๆระดับความเข้มข้น มีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์มีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์เป็นที่ยอมรับได้ แต่จะมีกลิ่นผิดปกติเล็กน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.17 – 4.33 ทุกวิธีการ (ตารางที่ 4)

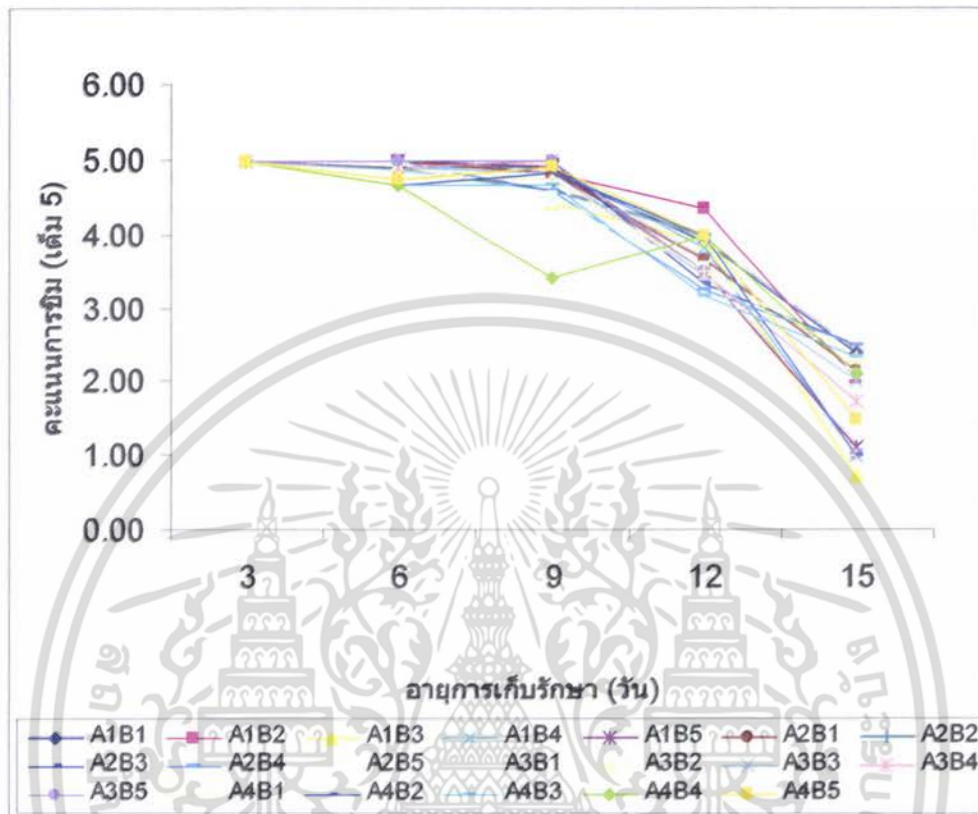
ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน

ปรากฏว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ ทุกๆระดับความเข้มข้น มีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์ที่มีกลิ่นผิดปกติและน่าเสียไปเลย โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.73 – 2.50 ทุกวิธีการ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยคุณภาพการรับประทานลำไยที่เก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

Treatment combination	รสชาติ					
	ก่อนการเก็บรักษา	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน
a ₁ b ₁ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:0	5.00	5.00	5.00	4.83	3.92	2.38
a ₁ b ₂ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:5	5.00	5.00	5.00	4.83	4.33	2.04
a ₁ b ₃ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:10	5.00	5.00	5.00	4.42	3.92	0.73
a ₁ b ₄ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:5	5.00	5.00	4.92	4.92	3.83	1.00
a ₁ b ₅ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:10	5.00	5.00	5.00	4.92	3.50	1.10
a ₂ b ₁ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:0	5.00	5.00	5.00	4.83	3.67	2.15
a ₂ b ₂ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:5	5.00	5.00	4.88	4.58	4.00	1.00
a ₂ b ₃ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:10	5.00	5.00	5.00	5.00	3.33	2.50
a ₂ b ₄ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:5	5.00	5.00	5.00	4.58	3.25	2.50
a ₂ b ₅ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:10	5.00	5.00	5.00	4.42	3.55	2.30
a ₃ b ₁ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:0	5.00	5.00	4.92	4.50	3.56	2.08
a ₃ b ₂ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:5	5.00	5.00	4.92	4.75	3.54	2.33
a ₃ b ₃ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:10	5.00	5.00	4.92	4.83	3.45	2.00
a ₃ b ₄ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:5	5.00	5.00	4.92	5.00	3.47	1.75
a ₃ b ₅ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:10	5.00	5.00	5.00	5.00	3.51	1.00
a ₄ b ₁ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:0	5.00	5.00	4.75	4.75	3.51	1.01
a ₄ b ₂ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:5	5.00	5.00	4.67	4.83	4.00	1.00
a ₄ b ₃ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:10	5.00	5.00	4.67	4.67	3.17	2.33
a ₄ b ₄ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:5	5.00	5.00	4.67	3.42	4.00	2.11
a ₄ b ₅ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:10	5.00	5.00	4.75	4.92	4.00	1.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยรสชาติจากการชิม ของลำไยก่อนและหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สีเปลือกภายนอก

ก่อนการเก็บรักษา สีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GOG 164 A-B (Gray orange group) และไม่มี การเปลี่ยนแปลงของลักษณะสีมากนัก ดังรายละเอียดดังนี้

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน สีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GYG 161A-B(Gray yellow group),GYG 164A-B(Gray yellow group) และ GBG 199A (Grey brown group)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน สีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GOG 165A-B (Gray orange group),GYG 161A(Gray yellow group) และ GBG 199A (Grey brown group)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน สีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GOG 165A-B (Gray orange group) และ GOG 164A- B (Gray orange group)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน สีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GOG 165A-B ((Gray orange group) และ GOG 164A- B (Gray orange group)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน สีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GOG 165A-B (Gray orange group)' และ GOG 164 B (Gray orange group)

ตารางที่ 5 แสดงแสดงค่าเฉลี่ยสีเปลือกภายนอก ของลำไยภายหลังการเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

Treatment combination	สีเปลือกภายนอก					
	ก่อนการเก็บ					
	รักษา	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน
a ₁ b ₁ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GOG 164 B	GYG 164A	GBG 199A	GOG 164B	GOG 165B	GOG 165B
a ₁ b ₂ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GOG 164 B	GOG 164B	GBG 199A	GOG 165A	GOG 165A	GOG 165A
a ₁ b ₃ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GOG 164 A	GYG 162B	GOG 165A	GOG 165B	GOG 164A	GOG 165A
a ₁ b ₄ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GOG 164 B	GOG 165B	GOG 156A	GOG 165B	GOG 165A	GOG 165B
a ₁ b ₅ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GOG 164 B	GOG 165B	GOG 165B	GOG 165B	GOG 165B	GOG 165B
a ₂ b ₁ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GOG 164 A	GYG 161A	GOG 165B	GOG 164A	GOG 165A	GOG 165B
a ₂ b ₂ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GOG 164 B	GYG 161A	GOG 165B	GOG 165A	GOG 165A	GOG 165B
a ₂ b ₃ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GOG 164 B	GYG 162A	GYG 161A	GOG 165A	GOG 165A	GOG 165B
a ₂ b ₄ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GOG 164 B	GYG 161A	GOG 165A	GOG 165A	GOG 165A	GOG 165B
a ₂ b ₅ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GOG 164 B	GBG 199A	GOG 165B	GOG 165B	GOG 165A	GOG 165B
a ₃ b ₁ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GOG 164 A	GYG 161B	GOG 165B	GOG 164B	GOG 164B	GOG 165B
a ₃ b ₂ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GOG 164 B	GYG 161A	GOG 165B	GOG 165A	GOG 164B	GOG 165B
a ₃ b ₃ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GOG 164 B	GYG 161A	GYG 161A	GOG 165A	GOG 165B	GOG 165B
a ₃ b ₄ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GOG 164 A	GOG 164B	GOG 165A	GOG 165A	GOG 164A	GOG 164B
a ₃ b ₅ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GOG 164 B	GOG 164B	GOG 165B	GOG 165A	GOG 164A	GOG 164B
a ₄ b ₁ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GOG 164 B	GYG 161A	GOG 165B	GOG 164C	GOG 164A	GOG 165B
a ₄ b ₂ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GOG 164 B	GYG 161A	GOG 165B	GOG 165A	GOG 164A	GOG 165A
a ₄ b ₃ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GOG 164 B	GBG 199A	GOG 165B	GOG 165A	GOG 165A	GOG 164B
a ₄ b ₄ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GOG 164 B	GBG 199A	GOG 165B	GOG 164A	GOG 165A	GOG 165A
a ₄ b ₅ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GOG 164 A	GBG 199A	GOG 165B	GOG 165A	GOG 165A	GOG 165A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สีเนื้อ

ก่อนการเก็บรักษา สีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156 C-D (Greyed white group)และไม่มีการเปลี่ยนแปลงของลักษณะสีมากนัก ดังรายละเอียดดังนี้

ภายหลังการเก็บรักษา 3 วัน สีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156A-C (Greyed white group) (ตารางที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 6 วัน สีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156A-C (Greyed white group) (ตารางที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน สีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156 A-B (Greyed white group) (ตารางที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 12 วัน สีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156 A-B (Greyed white group) (ตารางที่ 6)

ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน สีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156 A (Greyed white group) (ตารางที่ 6)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 แสดงแสดงค่าเฉลี่ยสีเนื้อ ของลำไยภายหลังจากเก็บรักษา 3,6,9,12 และ 15 วัน

Treatment combination	สีเนื้อ					
	ก่อนเก็บรักษา	3 วัน	6 วัน	9 วัน	12 วัน	15 วัน
a1b1 EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GWG 156D	GWG 156C	GWG 156B	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A
a1b2 EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GWG 156C	GWG 156C	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a1b3 EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GWG 156D	GWG 156C	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a1b4 EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GWG 156D	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a1b5 EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a2b1 EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GWG 156C	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a2b2 EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GWG 156D	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a2b3 EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GWG 156C	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a2b4 EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GWG 156C	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a2b5 EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a3b1 EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GWG 156D	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a3b2 EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GWG 156C	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A
a3b3 EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GWG 156C	GWG 156C	YWG 158A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a3b4 EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GWG 156D	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a3b5 EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a4b1 EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:0	GWG 156D	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a4b2 EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:5	GWG 156D	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156B	GWG 156A
a4b3 EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:10	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156B	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A
a4b4 EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:5	GWG 156D	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156B	GWG 156A
a4b5 EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:10	GWG 156C	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156A	GWG 156B	GWG 156A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. อายุการเก็บรักษา

จากการศึกษาพบว่า ถ้าใยที่เก็บรักษาในถุงลามิเนต ที่ปริมาณสารดูดซับเอทีลินและปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่อก๊าซออกซิเจนต่างกันไป ถ้าใยทุก Treatment combination สามารถเก็บรักษาได้นานที่สุดถึง 15 วัน (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงอายุการเก็บรักษาลำใยพันธุ์คอ

Treatment combination	อายุการเก็บรักษา
a ₁ b ₁ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:0	12
a ₁ b ₂ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:5	12
a ₁ b ₃ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 0:10	12
a ₁ b ₄ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:5	12
a ₁ b ₅ EA 0% +CO ₂ :O ₂ 5:10	12
a ₂ b ₁ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:0	12
a ₂ b ₂ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:5	12
a ₂ b ₃ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 0:10	12
a ₂ b ₄ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:5	12
a ₂ b ₅ EA 1% +CO ₂ :O ₂ 5:10	12
a ₃ b ₁ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:0	12
a ₃ b ₂ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:5	12
a ₃ b ₃ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 0:10	12
a ₃ b ₄ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:5	12
a ₃ b ₅ EA 2% +CO ₂ :O ₂ 5:10	12
a ₄ b ₁ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:0	12
a ₄ b ₂ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:5	12
a ₄ b ₃ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 0:10	12
a ₄ b ₄ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:5	12
a ₄ b ₅ EA 3% +CO ₂ :O ₂ 5:10	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการทดลอง

จากการทดลองสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสด

พบว่าผลลำไยที่เก็บมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดเพิ่มขึ้นตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น โดยลำไยที่มีอายุการเก็บรักษานานที่สุด 15 วัน มีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดอยู่ในช่วง 0.32-2.03 เปอร์เซ็นต์

2. ปริมาณ Total Soluble Solid (TSS)

ในระหว่างการเก็บรักษาปริมาณ Total Soluble Solid (TSS) มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากโดยมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ลำไยที่มีอายุการเก็บรักษา 15 วัน ก่อนการเก็บรักษามีปริมาณ TSS อยู่ในช่วง 18.00-20.07 brix และภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน มีปริมาณ TSS เพิ่มขึ้นอยู่ในช่วง 18.00-21.90 brix

3. เปอร์เซ็นต์ Titratable Acidity (TA)

ลำไยมีเปอร์เซ็นต์ Titratable Acidity (TA) ลดลงเพียงเล็กน้อยตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น โดยลำไยที่มีอายุการเก็บรักษานานที่สุด 15 วัน ก่อนการเก็บรักษามีเปอร์เซ็นต์ TA อยู่ในช่วง 0.08-0.09 เปอร์เซ็นต์ และภายหลังการเก็บรักษา 9 วัน มีเปอร์เซ็นต์ TA อยู่ในช่วง 0.08-1.15 เปอร์เซ็นต์

4. คุณภาพการรับประทาน

คุณภาพการรับประทานก่อนการเก็บรักษาผลลำไยมีคะแนนคุณภาพในการรับประทานอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.00 คะแนน ช่วงการเก็บรักษา 3- 12 วัน คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.00 -3.17 คะแนน การเก็บรักษา 15 วัน คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-0.73 คะแนน จะเห็นว่าหลังจากช่วงการเก็บรักษา 12 วัน คุณภาพการรับประทานจะเริ่มลดลงเรื่อยๆ

5. สีเปลือกภายนอก

ก่อนการเก็บรักษาสีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GOG 164 A-B (Gray orange group และภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน สีเปลือกภายนอกของลำไยอยู่ในช่วง GOG 165A-B (Gray orange group) และ GOG 164 B (Gray orange group)

6. สีเนื้อ

ก่อนการเก็บรักษาสีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156 C-D (Greyed white group) ภายหลังการเก็บรักษา 15 วัน สีเนื้อของลำไยอยู่ในช่วง GWG 156 A (Greyed white group)

7. อายุการเก็บรักษา

ผลลำไยที่เก็บรักษาในอุณหภูมิเย็น ร่วมกับสัดส่วนของ $CO_2:O_2$ จะสามารถเก็บรักษาได้นาน 15 วัน ทุกๆระดับความเข้มข้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผลการทดลอง

ในการศึกษาผลของอุณหภูมิเนต ปริมาณสารดูดซับเอทิลีนและสัดส่วนของก๊าซ $\text{CO}_2 : \text{O}_2$ ต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาลำไยที่อุณหภูมิ 14 องศาเซลเซียส พบว่าสามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้นาน 15 วัน โดยที่การเก็บรักษาในอุณหภูมิต่ำสามารถชะลอการหายใจและการเปลี่ยนแปลงทางเคมีในผลิตภัณฑ์จึงสามารถเก็บได้นานกว่าเก็บไว้ในอุณหภูมิปกติ และลำไยที่เก็บรักษาในออกซิเจนต่อคาร์บอนไดออกไซด์ ในสัดส่วนที่สูงสามารถมีเปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักสดได้ดีที่สุด คาร์บอนไดออกไซด์มีผลต่อคุณภาพการเก็บรักษา เนื่องจากคาร์บอนไดออกไซด์มีความเข้มข้นสูงมากนั้นจะไปยับยั้งการหายใจและมีผลยับยั้งการทำงานของเอนไซม์นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติขัดขวางการทำงานของเอทิลีน โดยคาร์บอนไดออกไซด์ไปแย่งที่ active site ของเอทิลีน ดังนั้นการลดปริมาณออกซิเจนแล้วเพิ่มคาร์บอนไดออกไซด์เพื่อช่วยยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิตได้ (จริงแท้,2541)

กรดที่พบในผลลำไย คือ กรด citric และ กรด malic กรดอินทรีย์เหล่านี้มักจะถูกสะสมไว้ในแวคิวโอลในปริมาณมาก และมีบทบาทอย่างสำคัญในการทำให้รสชาติของผลไม้หวานหรือเปรี้ยว โดยทั่วไปขณะที่ผลไม้อย่างอ่อนจะมีปริมาณกรดสูง ทำให้ pH ต่ำ ไม่เหมาะต่อการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์กรดจึงมีส่วนช่วยในการป้องกันรักษาผลไม้ระหว่างการเจริญเติบโตภายหลังการเก็บเกี่ยวปริมาณกรดภายในผลไม้ลดลง ทำให้รสชาติดีขึ้น (จริงแท้,2541)

ระหว่างการเก็บรักษา 15 วัน สีเปลือกภายนอกมีการเปลี่ยนแปลง คือ มีสีเหลืองที่เข้มขึ้น เนื่องจากภายหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตต่างๆ มักมีการเปลี่ยนแปลงสีเกิดขึ้น โดยเฉพาะสีเขียวจะหายไปและจะปรากฏสีเหลืองขึ้น สีต่างๆที่เห็นเกิดจาก pigment โดยสารสีเหลืองเกิดจาก คาโรทีน สารเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทำให้เกิดสีของผลผลิต เปลี่ยนไปตามองค์ประกอบของสารเหล่านี้ กลไกเปลี่ยนแปลงของสีต่างๆช่วยให้การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิตเป็นไปได้อย่างดีขึ้น (จริงแท้,2541)

ลำไยที่เก็บรักษาในช่วง 3-12 วัน คุณภาพการรับประทานอยู่ในเกณฑ์ที่ดี เพราะปริมาณกรดและน้ำตาลยังไม่ลดลงซึ่งการลดลงของกรดและน้ำตาล เนื่องจากพืชนำไปใช้ในการหายใจ (Seymour,1993) สำหรับคุณภาพการรับประทานในช่วง 15 วัน ลำไยเริ่มมีรสชาติผิดปกติไปจนถึงเกิดการเน่าเสียเนื่องจากเริ่มมีการหายใจแบบไม่ใช้ออกซิเจน จึงมีการสะสมของ ethanol (Pantastico,1975)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- จริงแท้ สิริพานิช. 2541. สรีรวิทยาและเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กลุ่มเกษตรสัญจร. 2541. ลีนจี – ลำไย. สำนักพิมพ์ฐานเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ
- กรมวิชาการเกษตร. 2544. การส่งออกและการนำเข้าสินค้าพืชสวนของไทย. กองแผนงานกรมส่งเสริมการเกษตร. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ
- จันทนา โชคพาชื่น. 2543. อิทธิพลของสัดส่วนคาร์บอนไดออกไซด์ และออกซิเจนต่อพัฒนาการสูงและคุณภาพหลังการเก็บรักษากล้วยไข่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพืชสวน บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ลำไย. เอกสารวิชาการเผยแพร่. เล็ก ชาติเจริญ หัวหน้าฝ่ายผักและนิเทศ สำนักเกษตรภาคเหนือ เชียงใหม่.
- พันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์ลำไย. สินี ภูมรา. วารสารส่งเสริมการเกษตร ปีที่ 13 เล่มที่ 3 พ.ศ. 2510.
- ลำไย. เล็ก ชาติเจริญ. วารสารพืชสวน ปีที่ 1 เล่ม 2 พ.ศ. 2507
- จิรา ณ หนองคาย. 2531. เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผลไม้และดอกไม้. แมสพับลิชชิง. กรุงเทพฯ
- คณัย บุญเกียรติ และนิชยา รัตนานนท์. 2535. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้. โอ. เอส. พรินติ้ง เฮาส์, กรุงเทพฯ.
- ประพันธ์ บุญกลิ่นขจร. 2526. การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้สด. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยและสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ภาคเหนือ. กรุงเทพฯ
- สมชาย กล้าหาญ และยุพัตตา คำดี. 2543. “อิทธิพลของสัดส่วน $CO_2:O_2$ และอายุของผักต่อคุณภาพและอายุการเก็บรักษาข้าวโพดหวาน.” หน้า 41. ใน การประชุมวิชาการ มมส ครั้งที่ 1. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สมชาย กล้าหาญ และอภิรัตน์ เพ็ชรดี. 2543. “อิทธิพลของอัตราส่วนคาร์บอนไดออกไซด์ และออกซิเจน ชนิดของภาชนะบรรจุและสารดูดซึ่มเอทิลีน ต่ออายุการเก็บรักษาผลน้อยหน่า.” หน้า 42. ใน การประชุมวิชาการ มมส ครั้งที่ 1. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สายชล เกตุษา. 2528. สรีรวิทยาและเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผักและผลไม้. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน, นครปฐม. 2510.
- กุลยา จันทร์อรุณ. 2533. เคมีอาหาร. โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา. 315 หน้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชิงชิง ทองดี.2535.การรมควัน Sulfer dioxide หลังการเก็บเกี่ยวลำไยและลิ้นจี่เพื่อการส่งออก. เอกสารประกอบการประชุมการรมควันซัลเฟอร์ไดออกไซด์กับลำไยสด หลังการเก็บเกี่ยว เพื่อส่งออก.ณ โรงแรมรามาร์คเด็นท์ กรุงเทพมหานคร.20หน้า.
- คนัย บุญเกียรติ.2534.โรคหลังการเก็บเกี่ยวของพืชสวน.ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.11 หน้า.
- คนัย บุญเกียรติ.2535.การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวลำไย.เอกสารประกอบคำบรรยายการอบรมเรื่อง เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวลำไยเพื่อการส่งออก.ณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.หน้า 1-4.
- Glahan, S. And Kersiri, T. 2001.“Influence of CO₂:O₂ on Quality after Storage of Gros Michel “Hom Thong”. 55 p. Abstracts . The International Conference Tropical Agriculture Technology for Better Health and Environment”Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom.
- Glahan, S. And Puchangthong, S. 2001. “Influence of CO₂:O₂ Proportion on the Quality After Storage of Asparagus (*Aspaagus officinalis* Linn.)” 52 p. Abstracts . The International conference Tropical Agriculture Technology for Better Health and Environment”Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus, Nakhon Pathom.
- Glahan, S. And Wichitrattananon, W. 2001. “Influence of Maturation and Proportion of CO₂:O₂ and N₂ on Ripening Development Storage Life and Quality of Mangosteen.” 93 p. Abstracts . 20th ASEAN / 2nd APEC : Seminar on Postharvest technology. Chiang Mai:Thailand
- Glahan, S. And Youryon, P. 2001. “Influence of Maturation and CO₂ Concentration on Ripening Development, Quality and Storage Life of Banana ‘Kluai Kai’ (*Musa*.AA Group)” 53 p. .Abstracts . The International conference Tropical Agriculture Technology for Better Health and Environment. Nakhon Pathom : Kasetsart University, Kamphaeng Saen Campus.
- Lang,D.D. and A. A. Kader. 1995. Respiration of ‘Hass’ Avocado in Response to Elemented CO₂ Level. **HortScience**. 30 :809.
- Mathooko, F.M. , Y. Kubo. , A. Inoba and R. Nakamura. 1995. Characterization of the Regulation of C₂H₂ Biosynthesis in Tomato Fruit by CO₂ and Diazocyclopentadiene. **Postharvest Biol Tech**. 5 : 221-233.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<http://www.Uniqueplas.com/product>

<http://www.geocities.com/thailamyai/stanlon.html>

<http://www.doac.go.th/plant/longan.htm>

<http://www.geocities.com/thailamyai/index.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังเก็บรักษา 3 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4 แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังเก็บรักษา 9 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังเก็บรักษา 12 วัน

ภาพที่ 6 แสดงลักษณะภายนอกของลำไยหลังเก็บรักษา 15 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้